

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

Posouzení ekonomické situace podniku a návrhy na zlepšení

Evaluation of Economic Situation of a Company and Suggestions for Improvement

Student: Bc. Kateřina Müllerová

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Ladislav Ludvík, CSc.

Ostrava 2017

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra podnikohospodářská

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Kateřina Müllerová**

Studijní program: N6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6208T020 Ekonomika podniku

Téma: Posouzení ekonomické situace podniku a návrhy na zlepšení
Evaluation of Economic Situation of a Company and Suggestions for
Improvement

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Charakteristika podniku a řešeného problému
  3. Teoretická a metodická východiska pro řešení
  4. Ekonomická analýza současného stavu výrobního podniku
  5. Možnosti a návrhy na zlepšení vybraných aktivit v podniku
  6. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- NEUMAIEROVÁ, Inka a Ivan NEUMAIER. *Výkonnost a tržní hodnota firmy*. Praha: Grada Publishing, 2002. ISBN 80-247-0125-1.
- SOUČEK, Zdeněk. *Strategie úspěšného podniku: symbióza kreativity a disciplíny*. Praha: C.H. Beck, 2015. 426 s. ISBN 978-80-7400-572-5.
- SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ. *Podniková ekonomika*. 6. vyd. Praha: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-274-8.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **doc. Ing. Ladislav Ludvík, CSc.**

Datum zadání: 18.11.2016

Datum odevzdání: 21.04.2017

Ing. Josef Kašík, Ph.D.
vedoucí katedry

---

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně. Přílohy č. 1, 2, 3 a 4, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne 14. 7. 2017

Bc. Kateřina Müllerová

OBSAH

1	Úvod.....	5
2	Charakteristika podniku a řešeného problému	7
2.1	Charakteristika podniku	7
2.2	Charakteristika řešeného problému	10
3	Teoretická a metodická východiska pro řešení	13
3.1	Ekonomická analýza a vybrané pojmy	13
3.2	Analýza okolí podniku.....	15
3.3	Analýza finančních výkazů.....	16
3.2.1	Zdroje informací pro analýzu finančních výkazů	17
3.2.2	Horizontální rozbor	19
3.2.3	Vertikální rozbor	19
3.2.4	Analýza poměrových ukazatelů	19
3.2.5	Analýza soustav ukazatelů.....	26
3.4	Hodnocení přístupu k finančním zdrojům	27
3.3.1	Bonitní a bankrotní modely	27
3.5	Shrnutí kapitoly	30
4	Ekonomická analýza současného stavu výrobního podniku	31
4.1	Analýza okolí podniku.....	31
4.1.1	Politické a legislativní faktory	31
4.1.2	Ekonomické faktory	33
4.1.3	Sociální faktory	35
4.1.4	Technologické faktory.....	36
4.1.5	Shrnutí výsledků analýzy okolí.....	37
4.2	Analýza finančních výkazů.....	37
4.2.1	Horizontální analýza rozvahy	38

4.2.2	Vertikální analýza rozvahy	41
4.2.3	Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát	46
4.2.4	Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát	49
4.2.5	Analýza poměrových ukazatelů	51
4.2.6	Analýza soustav ukazatelů	56
4.3	Hodnocení přístupu k finančním zdrojům	57
4.3.1	Altmanův index (Z-skóre)	57
4.3.2	Index IN01	58
4.4	Shrnutí analýzy finanční oblasti	59
4.5	Shrnutí ekonomické analýzy	60
5	Možnosti a návrhy na zlepšení vybraných aktivit v podniku	62
5.1	Záložní způsob při výpadků hlavních odběratelů	62
5.2	Zlepšení platební schopnosti odběratelů	63
5.3	Zvýšení zaměstnanosti dělnických profesí	64
6	Závěr	67
	Seznam použité literatury	69
	Seznam zkratk	72
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Dnešní tržní hospodářství přináší podnikům již přesycený trh a rychle měnící se podmínky, čímž je jejich fungování stále složitější. Podniky jsou v situaci, kdy musí čelit novým hrozbám, nebo naopak rychle reagovat na nové příležitosti. Většina podniků, přesto chce za každou cenu udržet svou pozici na trhu, případně ji vylepšit. Snaží se o neustálé zdokonalování svého goodwill, postavení a maximalizaci své tržní hodnoty. Z tohoto důvodu jsou nuceni vkládat mnohem větší úsilí a pečlivost pro hodnocení, analyzování a porovnávání svého vývoje, výkonnosti, stability a konkurenceschopnosti, čili posuzovat svou ekonomickou situaci. Neustálé posuzování ekonomické situace dokáže podniku nejen nalézt cestu pro dosažení stanovených cílů, ale také naleznout jeho slabá, či naopak silná místa, a tím pomoci při hledání nejlepších možností dalšího rozvoje.

Cílem diplomové práce je posouzení současné ekonomické situace vybraného podniku a na základě výsledků, vypracovat návrhy a doporučení pro jeho rozvoj a zlepšení.

Ekonomickou situaci lze posoudit velmi rozsáhlou řadou přístupů, metod a modelů. Nejčastěji využívanou a zároveň nejdůležitější metodou je ekonomická analýza. Ekonomická analýza se zabývá jak ekonomickými, tak neekonomickými stránkami společnosti. Její využití je velmi rozsáhlé a dokáže odhalit různé faktory působící buď kladně, nebo záporně na společnost. Společnost, která využívá metod ekonomické analýzy, je poté schopna předejít možným nepříjemným situacím, nebo dokonce si zlepšit svou ekonomickou hodnotu.

Přestože zadání diplomové práce bylo řešeno v konkrétním podniku, bylo pro účely práce využito fiktivního názvu společnosti. Fiktivní název společnosti je Formalis, a. s.

Diplomová práce je rozdělena do čtyř hlavních kapitol. Druhá kapitola je zaměřena na charakteristiku zvoleného podniku a řešeného problému. Je tedy rozdělena na dvě části. Nejprve se soustřeďuje na stručnou charakteristiku vybraného podniku, kterým je Formalis, a to na základě skutečných informací a údajů. Následně je zde uvedena část, která provádí charakteristiku řešeného problému. Charakteristika se zaměřuje především na současný stav ekonomické situace ve společnosti.

Následující třetí kapitola, charakterizuje teoretická a metodická východiska, které slouží jako podklad pro posouzení ekonomické situace společnosti. Nejprve dochází k vymezení pojmů související s ekonomickou analýzou a následně k charakteristice jednotlivých metod, které jsou v práci využity. Z důvodu dostupnosti dat o společnosti, je ekonomická analýza zaměřena převážně na finanční oblast. Přesto mezi zvolené metody se řadí analýza okolí podniku, která je určena po zkvalitnění výsledků nadcházejících analýz. Analýza finančních výkazů, která se

skládá z analýzy horizontální, vertikální a poměrových ukazatelů. Metody výpočtu poměrových ukazatelů jsou následně charakterizovány se zaměřením na soustavu ukazatelů, kterou je Douchovu analýza neboli Bilanční analýza II. V dalších částí jsou popsány metody zaměřující se na bonitní stránku podniku jako je index IN01 nebo Altmanův Z-skóre model. Tyto dva modely jsou zvoleny, poněvadž posuzovaná společnost se nachází ve stadiu rozvoje a plánuje realizaci dalších žádostí o bankovní úvěry.

Čtvrtá kapitola se zabývá praktickou částí. Je zde posuzována společnost, kde jsou využity metody charakterizované v kapitole předcházející. Ze získaných analytických poznatků, je stav společnosti posouzen.

V páté kapitole jsou zformulovány doporučení a návrhy, které vychází z praktické části práce. Návrhy a doporučení se týkají pouze vybraných oblastí a to především těch, kde by mohlo vzniknout pro společnost největší ohrožení.

2 Charakteristika podniku a řešeného problému

Kapitola je rozdělena na dvě části. První část se zabývá charakteristikou podniku. Celková charakteristika podniku se jeví jako široká a zorientovat se v ní nemusí být jednoduché. Z tohoto důvodu je uváděna stručná charakteristika. Jednotlivé podkapitoly se týkají charakteristiky zejména oblastí vlastnické struktury, předmětu výroby, organizační struktury, zaměstnanců a některých dalších významných oblastí posuzované společnosti.

Druhá část je zaměřena na charakteristiku řešeného problému. Jednotlivé podkapitoly seznamují s výsledky a s aktuálním stavem v rámci posuzování ekonomické situace ve společnosti. Informace jsou získány především z výročních zpráv, které charakterizují podnikovou situaci.

2.1 Charakteristika podniku

Formalis, a. s.¹ je ryze česká výrobní firma, která se již přes 60 let zabývá výrobou termosetů a termoplastů, včetně jejich montáže a výrobou lisovacích nástrojů. Sídlo společnosti se nachází v Moravskoslezském kraji. Společnost při svém fungování neustále pečlivě dbá na svůj stanovený cíl, který je: rychle a pružně reagovat na požadavky a zajistit maximální spokojenost nejen zákazníkům, ale také zaměstnancům, majitelům, partnerským organizacím a státní správě. Základní kapitál společnosti je ve výši 52 430 tis. Kč. Kapitál je rozdělen na 52 430 ks akcií. Jmenovitá hodnota akcie je tedy 1 000,- Kč. Akci jsou vystaveny na jméno, v listinné podobě a jsou veřejně neobchodovatelné. Největší podíl na základním kapitálu společnosti je ve výši 80,158 %, a to zcela jinou nezávislou českou společností.

Společnost Formalis je tradičním a plně integrovaným dodavatelem zejména do automobilového průmyslu (30 %), elektroprůmyslu (35,5 %), montáže domácích spotřebičů (29 %) a dalších odvětví (5,5 %). Dodává své výrobky nejen na tuzemský trh, ale především na zahraniční trh jak do eurozóny, tak do třetích zemí.

Výroba společnosti se zaměřuje na vysoce jakostní technické výlisky, založené na technologii vstřikování, vstřikování termoplastů a přímého lisování termosetů. Formalis je tímto držitelem několika certifikátů jakosti a ocenění svých významných zákazníků. Tímto, tak potvrzuje svou vysoce jakostní výrobu výrobků a provozovaných služeb.

Výrobní program společnosti se uskutečňuje na 10 000 m² a průměrné stáří výrobního strojového parku je 7 let. Společnost na těchto základech, každý rok vyprodukuje velmi širokou a různorodou řadu svých výrobků, kterou neustále rozšiřuje a inovuje.

---

¹ Formalis je fiktivní název podniku. Vedení společnosti podniku souhlasilo s uváděním poskytnutých dat, ale pod fiktivním názvem.

Formalis nadále klade velký důraz na Politiku IMS², která je důležitá pro její růst a stabilitu. Ve společnosti jsou, proto prováděny časté interní audity systému IMS, které se zaměřují na dodržování stanovených procesů výroby, dosahování požadované jakosti výrobků, udržování pořádků na pracovištích, dodržování bezpečnostních předpisů, používání ochranných pomůcek, třídění odpadů a řady dalších aspektů. Prostřednictvím systému IMS je zaručeno, že veškeré výrobky a procesní postupy společnosti odpovídají náročným požadavkům zákazníků, a také technickým a právním normám.

Formalis má za svou prioritu zaručit plné očekávání a spokojenost svých zákazníků. Tímto se neustále orientuje na své zákazníky a jeho potřeby. Svého zákazníka bere jako nejvyšší autoritu. Nadále se soustřeďuje na další své stanové principy, mezi které patří systematická práce, osobní rozvoj a odpovědnost zaměstnanců, komunikace a respektování nebo také zlepšování a inovace.

Předmět podnikání

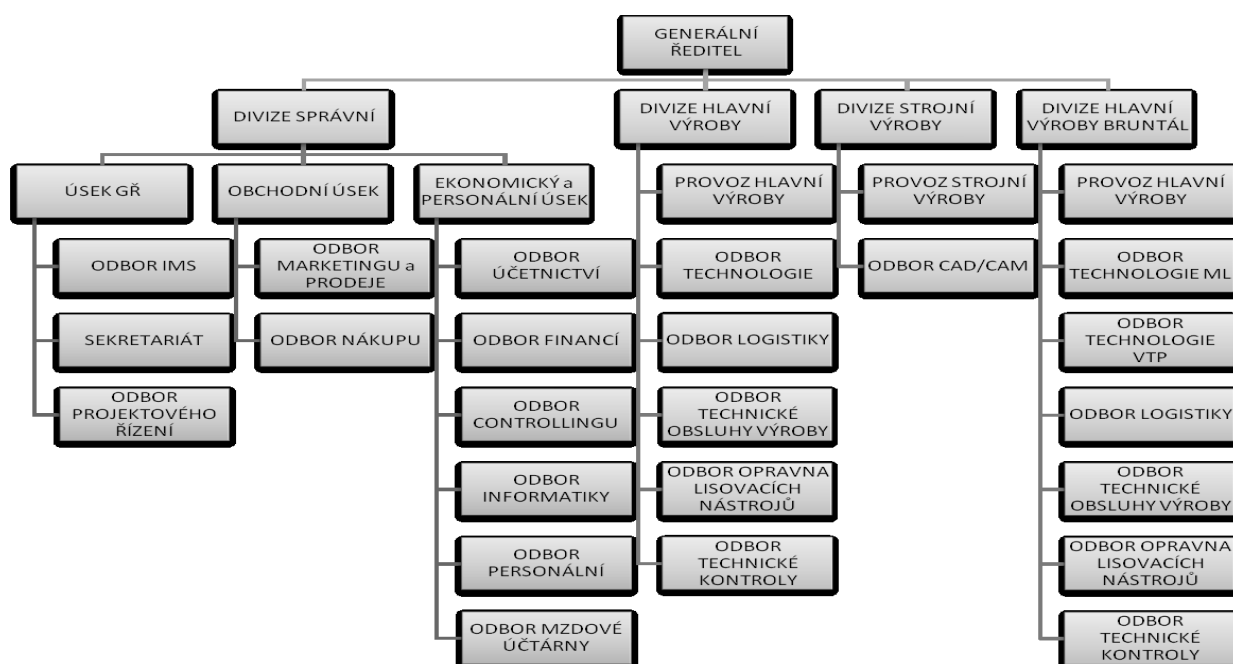
Jako hlavní předmět podnikání společnosti Formalis je výroba lisovacích forem a přesných technických výlisků z termosetů a termoplastů, včetně montáží plastových a kovových dílů, jejich potisků laserem a ultrazvukového svařování potisku, a to zejména pro automobilový a elektrotechnický průmysl. Mezi další významné směry předmětu podnikání společnosti patří také oprava lisovacích forem, výroba domácích spotřebičů či myslivost.

Organizační struktura

Organizační struktura je graficky znázorněna v obr. 2.1. Struktura je sestavena z hlediska vztahů nadřízenosti a podřízenosti v organizačních jednotkách a útvarů. Poskytuje přehledný obraz členění společnosti na samotné útvary – divize, odbory a provozy. Z hlediska formy se jedná o liniovou organizační strukturu.

---

² Politika IMS (systém integrovaného managementu) se zabývá prohlášením vedení společnosti toho, čeho chce dosáhnout v oblasti jakosti, ochrany životního prostředí a bezpečnosti práce zaměstnanců.

Obr. 2.1 Organizační struktura společnosti

Zdroj: vlastní zpracování na základě podnikových dat

Mezi uvedenými jednotlivými útvary společnosti probíhají intenzivní informační vztahy, vztahy iniciativní a vztahy vstřícné týmové spolupráce na společných úkolech.

Zaměstnanci společnosti

Vývoj počtu zaměstnanců společnosti je uveden v tabulce 2. 1 za sledované období 2006 - 2015.

Tab. 2.1 Vývoj zaměstnanců ve společnosti

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
zaměstnanci	641	644	819	705	719	729	638	620	623	581
Z toho řídící	23	39	47	54	8	8	7	7	7	7

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv

Vývoj je charakterizován značnými výkyvy nelze tedy hovořit o jeho stabilitě. Zřetelný nárůst zaměstnanců v roce 2008 o 175 zaměstnanců, byl z důvodu otevřením nového závodu. Tento nejvyšší stav, který, kdy společnost zaznamenala, byl náhle v roce 2009 snížen o 114 zaměstnanců. Důvodem byla světová hospodářská krize, kterou společnost byla silně poznamenána. Další pokles o 91 zaměstnanců je patrný v roce 2012, který byl ovlivněn několika podstatnými faktory, zejména problémy v oblasti zakázek jednoho z hlavních odběratelů. Problémy hlavního odběratele poznamenaly i následující rok 2013, kdy stav

zaměstnanců ještě mírně poklesl. V roce 2015 je viditelný další výrazný pokles. Jedním z důvodů, tohoto poklesu je přechod zaměstnanců pod personální agenturu.

Velmi prudký pokles v počtu zaměstnanců je zřetelný mezi řídícími pracovníky a to zejména v roce 2010. Od tohoto roku společnost mezi členy řídících orgánů neuvádí mistry a vedoucí odborů, ale pouze vrcholový management společnosti.

2.2 Charakteristika řešeného problému

Dosavadní stav společnosti je popisován ve výročních zprávách, ze kterých je následně uveden stručný výtah.

Dle informací z výroční zprávy, je současný stav hospodářství a výroby v horní oblasti svého ekonomického cyklu. Formalis čelí v posledních dvou letech přepisování jeho historických maxim. Dosahuje tak historicky nejvyšších tržeb a také historicky nejvyššího zisku.

Díky velmi pozitivním výsledkům, získává od bank bankovní úvěry a investiční pobídku. Tyto získané finanční prostředky, jsou s rozvahou investovány do dalšího rozvoje a modernizace výroby. Nakupují se čím dál kvalitnější stroje a také se rozšiřují výrobní prostory. Vše směřuje k tomu, aby byl schopný poskytovat servis nejnáročnějším zákazníkům a zvyšovat svou konkurenceschopnost a efektivitu na trhu.

Současná situace je velmi příznivá, a snahou společnosti je, si ji co nejdéle udržet a nadále rozvíjet. Důležité, proto je vkládat velkou pečlivost při posuzování ekonomické situace. Vzhledem k rychle měnícím se podmínkám v podnikatelském prostředí a v různorodosti výroby společnosti, tohle není jednoduchou záležitostí. Snadno může dojít k přehlédnutí i malého náznaku hrozby nebo příležitosti. Nutností proto je, výsledky neustále prověřovat a hledat v nich možnosti pro zlepšení situace, čímž je nápomocná tato diplomová práce.

Posuzování ekonomické situace ve společnosti

Velká podpora pro vedení podniku a jeho řídící pracovníky při jejich rozhodování a posuzování ekonomické situace je v odboru controllingu³. Úkoly odboru controllingu společnosti Formalis spočívají v získávání, zpracování a sestavení přehledů a prezentací interních a externích informací pro učinění správních rozhodnutí. Náplní práce odboru je informace sbírat a využívat je. Obor zaručuje, aby proces plánování, kontroly a řízení ve společnosti probíhal v postupných krocích a ve srozumitelné podobě. Lze ho tedy označit za určitého poradce nebo koordinátora řídících pracovníků společnosti.

---

³ Výraz controlling se často překládá jako kontrola, ovšem v úzkém pojetí. V širším pojetí je chápán jako způsob řízení podniku.

Odbor controllingu, ve společnosti je organizačně začleněn pod ekonomického a personálního ředitele spadajícího pod divizi správní. S ekonomickým a personálním ředitelem jsou konzultovány všechny získané informace a výsledky odborem. Ředitel nadále informace konzultuje s generálním ředitelem společnosti a dalšími řídicími pracovníky. V případě závažných situací je ve společnosti připraven zasednout krizový management a hledat možné varianty řešení.

Odbor controllingu je složen z dvoučlenného týmu. V jeho čele stojí vedoucí odboru a poté jeho referent.

Informační systém

K tomu, aby controlling svou práci mohl odvádět účinně, je pro něj zajištěn informační systém. V rámci tohoto systému je zajištěna včasnost rozpoznání slabých míst podniku. Zejména v rámci porovnávání plánovaných hodnot podniku se skutečnými hodnotami. Obor ke své práci využívá především speciální controllingový software GIST. Software je unikátní svou komplexní podporou controllingových činností. Zaměřuje se zejména na plánování, hodnocení a analýzy odchylek, ale také na kalkulace, výpočet režii nebo vykazování. Společnosti je tento software přizpůsoben na míru, proto Formalis dokáže využívat všechny možnosti, které očekává. Dalším významným informačním systémem pro získávání a následného zpracovávání dat je účetní software, kategorie ERP⁴.

Ekonomické výsledky společnosti

Ekonomickým problémem jsou chápány ekonomické výsledky. Ekonomickými výsledky mohou být myšleny v mnohých oblastech. Pro Formalis, a. s. jsou to především tržby a zisk. Následující odstavce, proto seznámí s dosahovanými tržbami a ziskem společnosti. Pro lepší orientaci budou tyto výsledky porovnány s plánovanými hodnotami.

Plánovanými hodnotami se zabývají řídicí pracovníci společnosti a odbor controllingu. Odbor controllingu se dále zabývá především kontrolou jejich splnění. Smysl plánování je zaměřen na dosahování stanovených podnikových cílů. V podnikové praxi se zpravidla v porovnání plánovaných a skutečných hodnot objevují určité odchylky. Odchylky bývají buďto kladné nebo záporné povahy a jejich příčiny mohou být různého typu. Odchylky je proto důležité co

---

⁴ Enterprise Resource Planning neboli plánování podnikových zdrojů nebo také někdy podnikový informační systém. Pomocí tohoto systému dokážou společnosti řídit a integrovat všechny nebo alespoň většinu oblastí své činnosti, jako je plánování, zásoby, nákup, prodej a řada dalších.

nejdříve zajistit a reagovat na ně, protože mohou být náznakem významné situace pro společnost. Plánované výsledky s porovnáním se skutečnými uvádí tabulka 2.2.

Tab. 2.2 Plán a skutečnost tržeb a hospodářského výsledku za období 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Plánované tržby v mil. Kč	495	515	567	631	730
Skutečné tržby v mil. Kč	546	605	536	742	795
Plánovaný výsledek hospodaření v mil. Kč	13	13	24	58	54
Skutečný výsledek hospodaření v mil. Kč	13	30	16	34	60

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv

Je patrné, že skutečné tržby společnosti ve všech sledovaných obdobích pozitivně převyšovaly plán, kromě roku 2013. V roce 2013 společnost zasáhly dvě na sobě nezávislé události, které je velmi podstatné zmínit, protože se významně projeví v praktické části této práce. První událost nastala zakázkovým propadem strojí výroby, a to v prvních měsících roku 2013. Společnost přesto tenhle problém zvládla a podařilo se ji stabilizovat chod výroby pomocí nových zákazníků a zlepšené situace na trhu. Druhý problém byl způsoben neočekávaným propadem výroby hlavního odběratele společnosti na konci roku 2013. Problém, ale společnost zásluhou krizového managementu zvládla s přehledem a minimalizovala tak dopady. Přesto, došlo ve společnosti mimo jiné, k nucenému propouštění zaměstnanců. Další roky, skutečné tržby naopak prudce vzrostly a dosáhly tak výrazně maximálních hodnot společnosti.

V rámci výsledku hospodaření, skutečné hodnoty jsou nižší než plánované v roce 2013 a také v roce 2014. V roce 2014 došlo k neočekávanému nárůstu nákladů oproti plánu.

Lze shrnout, že Formalis skutečně v posledních letech dosahuje pozitivních výsledků. Důležitá je, ale odchylka od plánu v roce 2013 a 2014, kdy tyto výsledky příliš pozitivními nebyly. Tyto roky jsou náznakem toho, že neočekávaná situace dokáže společnost poznamenat. Společnost nadále přesně nenaplnuje plán společnosti. V každém roce, kromě roku 2011 v rámci výsledky hospodaření existují odchylky. Odchylky jsou, ale převážně pro společnost pozitivní, protože skutečnost převyšuje nad plánem.

3 Teoretická a metodická východiska pro řešení

Třetí kapitola je zaměřena na teoretická a metodická východiska, která vyústí v praktické části práce. V kapitole je představen pojem ekonomická analýza, která je zvolena jako vhodný nástroj pro posouzení ekonomické situace podniku, a také pro zhodnocení dalších faktorů ovlivňující podnik z jeho prostředí. Ekonomická analýza je tímto charakteristická velmi širokým záběrem. Přestože mohou být jisté názory a ukazatelé, je tato práce soustředěna pouze na vybrané metody a oblasti.

Následující podkapitoly jsou věnovány pojmům a informacím o ekonomické analýze, které je nutné uvést pro řešení této práce. Řešení práce také vyžaduje použití vhodných metod, které ekonomická analýza nabízí velké množství. Mezi zvolené metody v rámci této práce patří: analýza okolí podniku, analýza finančních výkazů, hodnocení přístupu k finančním zdrojům. Analýza okolí podniku je do práce zařazena z důvodu zkvalitnění interpretace výsledů analýzy finančních výkazů a k vysvětlení jevů, které ovlivnily ekonomickou výkonnost podniku. Hodnocení přístupu k finančním zdrojům je do práce vložen jako doplněk pro analýzu finančních výkazu. Posuzovaná společnost je v poslední době zaměřena na modernizaci výroby. Tímto žádá a plánuje další žádosti o bankovní úvěry, proto je nutné se zaměřit na bonitní stránku společnosti. Části kapitoly pojednávají především z literatury.

3.1 Ekonomická analýza a vybrané pojmy

Slovem analýza (rozbor) definuje Synek (2003, s. 4) „*všeobecná metoda zkoumání jednotlivých složek a vlastností nějakého předmětu, jevu, činnosti, myšlenkové nebo faktické rozkládání jednoho na mnohé, celku na části, děje na akty....*“

Analýza ve spojitosti se slovem „Ekonomická“ je brána za nástrojem pro zhodnocení ekonomické výkonnosti podniku. Synek (2003) ekonomickou analýzu definuje jako pozorování vybraného ekonomického celku rozloženého na menší části, které jsou dále zkoumány a hodnoceny za účelem nalezení možnosti jejich zlepšení. Zkoumané části jsou následně znovu složeny do upraveného celku s cílem zvýšení výkonnosti. Jednoduše řečeno ekonomická analýza zkoumá, jak je hospodařeno s vloženými zdroji do podnikání, ze kterých chtějí podnikatelé něco získat. Ekonomická analýza podává možnost hodnotit situaci podniku, jeho výsledků, činnosti, částí nebo jen některých činností a procesů, pomoci nejrozličnějších postupů, přičemž by měli být zvoleny ty nejvhodnější.

V rámci ekonomické analýzy je využito řady ukazatelů. Synek (2003) uvádí, následují kombinace ukazatelů:

- a) **Absolutní a relativní** – ukazatele absolutní vyjadřují určitý jev, který nemá vztah k jevu jinému. V praxi za tyto ukazatele bývají označovány počet pracovníků, objem produkce, přidaná hodnota⁵ aj. Naopak relativní ukazatel vztah k dalšímu jevu má. Příkladem může být rentabilita vlastního kapitálu nebo objem produkce připadající na jednoho pracovníka.
- b) **Primární a sekundární** – hodnota primárního ukazatele je dána přímo měřením. Naopak hodnota sekundárního ukazatele je vyjádřena z hodnoty primárního ukazatele. Příkladem sekundárního ukazatele může být rozdílem různých dvou ukazatelů, např. zisk, je dán rozdílem výnosů a nákladů.
- c) **Ukazatele věcné, prostorové a časové** - členění je dáno statistickou teorií. Věcný ukazatel je dán obsahem ukazatele, prostorový ukazatel podle prostoru, tedy stát, kraj, podnikový útvar a časovým ukazatelem je dán, např. rok, měsíc hodina.
- d) **Ukazatele intervalové a okamžikové** – ukazatel intervalový je určení určitého intervalu, např. rok, hodina, pracovní směna. Hodnoty ukazatele okamžikového se vztahují k určitému okamžiku, např. 31. 12.
- e) **Ukazatele kvantitativní a kvalitativní** – vyjádření ukazatele kvalitativního je dáno slovním popisem, kterým je myšleno, např. velký nebo střední podnik. Naopak ukazatel kvantitativní je dán počtem, např. výše základního kapitálu nebo počet firem.

Synek (2003) tvrdí, že mezi těmito uvedeným ukazateli následně existují různé vazby. Vazby mohou buď slučovací, nebo přímé. Za slučovací vazby jsou považovány případy, kdy ukazatelé při hodnocení určitého jevu mají stejnou funkci a informují o jeho jednotlivých stránkách. Dojde-li k celkovému hodnocení, tak jsou jejich hodnoty sloučeny. Příčinné vazby nastávají, když ukazatele mají vztah příčiny nebo příčin a následků. Prostřednictvím analýzy příčin bývají zjištěny možnosti neboli rezervy pro zlepšení následku. (Synek, 2003)

Ekonomická analýza je specifická v tom, že pozornost nevěnuje pouze rozboru finančních ukazatelů, ale zaměřuje se i na další neekonomické ukazatele. Mezi neekonomické ukazatele v této souvislosti jsou řazeny ty, které se zabývají technickým rozbohem⁶. Důležitost ekonomické analýzy je nejen v rozboru zkoumaného objektu, ale tak i v následná syntéze zjištěných poznatků, vyhodnocení situace a návrh variant řešení ke zlepšení výsledků v budoucnosti.

---

⁵ Přidaná hodnota vyjadřuje součet obchodní a výrobní marže. Obchodní marže jsou tržby z prodeje. Naopak výrobní marže je rozdíl mezi výkony a výkonovou spotřebou.

⁶ Pod technickým rozbohem jsou chápány ukazatele, např. podílu výrobku na trhu, image výrobku nebo inovační schopnost podniku.

V podnikové praxi má ekonomická analýza velmi blízko ke controllingu, který se začal objevovat v 30. letech minulého století v USA, a do Evropy přišel na konci 50. let.

Díky širokému záběru ekonomické analýzy je její aplikace prováděna na základě jejich uživatelů. Uživatelem ekonomické analýzy může být v podstatě kdokoli, avšak největší význam má pro stakeholdery podniku.

Synek (2003) uvádí typické subjekty, které hodnocení vyžadují, následovně

- management podniku,
- statutární orgány,
- akcionáři,
- zaměstnanci a odbory,
- finanční úřad,
- orgány statistiky,
- banky,
- investiční společnosti,
- věřitelé aj.

3.2 Analýza okolí podniku

Synek (2015) klade důraz na to, že podnik není izolovaný, ale je obklopen vnějším světem neboli okolím. Okolím neboli prostředím je označována oblast, kde daný podnik působí a vyvíjí své aktivity. Jedná se o podstatné vlivy, které podporují nebo brání určité činnosti podniku. Vlivy mohou vnější nebo vnitřní a při jejich analýze je nutno brát ohled na stanovený cíl podniku.

Analýza vnějšího prostředí se zaměřuje na faktory, jejichž působení obecně může na jedné straně vytvářet nové podnikatelské příležitosti nebo potenciální hrozby pro podnik. Je tedy nutné prostředí důkladně monitorovat a analyzovat. Analýza by měla být především zaměřena na odhalení vývojových trendů, které mohou podnik v budoucnosti významně ovlivnit. (Keřskovský, Vykypěl, 2002)

Mezi základní faktory, které mohou ovlivnit sledovaný podnik a jsou analyzovány v praktické části, patří zejména následující.

Politické a legislativní faktory

Politickými vlivy se rozumí stav politického prostředí a naopak pod legislativními vlivy to jsou zákony. Obě tyto skupiny vlivů se však navzájem prolínají. Ekonomika je ovlivňována státem, respektive vládou, a to především za pomoci zákonů a následnou kontrolou jejich dodržování.

Vláda, tak pro společnosti, může vytvořit příležitosti, ale bohužel i hrozby. Mezi faktory, které zde lze zařadit vývoj politické situace, a to jak na domácí, tak mezinárodní úrovni, zákony a legislativa upravující oblasti obchodu nebo pracovních podmínek či životního prostředí.

Ekonomické faktory

Podnik je především ovlivněn současným a budoucím stavem ekonomiky. Vývoj ekonomiky má vliv na tržní hospodářství nebo také na trh, ve kterém se podnik pohybuje. Je tedy nutné neustále dbát na faktory fiskální politiky, míry inflace, monetární politiky, hospodářské politiky, nebo stavu platební bilance. Všechny tyto uvedené faktory mohou být příležitostí nebo komplikací pro dosažení strategických cílů podniku

Sociální faktory

Sociální segment je chápán ve smyslu změny společenského chování a demografických změn. V této oblasti největší roli sehrávají faktory životní úrovně, životního stylu, kvalifikační struktury populace, zdravotního stavu populace a její struktury nebo klima ve společnosti. Tyto faktory mají především vliv, jak na stranu poptávky po zboží a službách, tak na stranu nabídky, zejména podnikavostí a pracovní motivace.

Technologické faktory

Základem pro úspěch podniku je také sledování nových trendů v technologii. Je důležité, aby podnik svou výrobu tomuto přizpůsobil a nezaostával za konkurencí. Investování do technického rozvoje každého podniku je nezbytností, ale také v sobě zahrnuje mnoho rizik. Zejména v nejistotě, zda svůj rozvoj je schopna úspěšně zakončit, a zda její výstupy budou akceptovatelné společností v míře zajišťující návratnost vložených prostředků.

3.3 Analýza finančních výkazů

Analýza finančních výkazů je významnou částí finančního řízení podniku. Bez analýzy se již úspěšný podnik neobejde. Díky analýze je zabezpečována zpětná vazba mezi skutečností a očekávaným účinkem manažerských rozhodnutí a vyhodnotí celkovou ekonomickou situaci ve firmě.

Analýzu finančních výkazů Synek (2003) tvrdí, že je možné provést za použití následujících postupů:

- horizontální rozbor – analýza trendů
- vertikální rozbor – technika procentního rozboru

- analýza poměrových ukazatelů
- analýza soustav ukazatelů.

3.2.1 Zdroje informací pro analýzu finančních výkazů

Kvalita získaných výsledků prostřednictvím analýzy finančních výkazů, bezprostředně závisí na kvalitě získaných vstupních informací. Vstupní informace by měly být kvalitní a především komplexní. Důvodem je fakt, že je nutné získat všechna data, která by mohla zkreslit výsledky hodnocení. (Růčková, 2011)

Nejvyužitelnějším a základním zdrojem informací jsou standardní výkazy finančního účetnictví. Mezi tyto výkazy se řadí rozvaha, výkaz zisků a ztrát a případně výkaz cash flow. V rámci této práce je pracováno s rozvahou a výkazem zisku a ztrát, které jsou následně charakterizovány.

Rozvaha

Růčková (2011) definuje rozvahu jako účetní výkaz, který zachycuje bilanční formu stavu dlouhodobého hmotného nebo nehmotného majetku (aktiva) a zdrojů jejich financování (pasiva), a to vždy k určitému datu. Tvoří tedy základní přehled o majetkové situaci, zdrojů financování a o finanční situaci podniku. Níže uvedená tabulka uvádí příklad rozvahy ve zjednodušeném rozsahu. Plný rozsah rozvahy je k nahlédnutí v příloze 1.

Tab. 3.1: Rozvaha v zjednodušeném rozsahu

Označení	Aktiva	Označení	Pasiva
	Aktiva celkem		Pasiva celkem
A.	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	A.	Vlastní kapitál
B.	Dlouhodobý majetek	A. I.	Základní kapitál
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	A. II.	Kapitálové fondy
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	A. III.	Rezervní fondy
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	A. IV.	Výsledek hospodaření
C.	Oběžná aktiva	A. V.	Hospodářský výsledek běžného
C. I.	Zásoby	B + C	Cizí zdroje
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	B	Rezervy
C. III.	Krátkodobé pohledávky	C. I.	Dlouhodobé závazky
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	C. II.	Krátkodobé závazky
D.	Časové rozlišení	C. III.	Bankovní úvěry a výpomoc
		D.	Časové rozlišení

Zdroj: [23]

Výkaz zisku a ztráty

Kinslegerová (2013) tvrdí, že smyslem výkazu zisku a ztrát je informovat o úspěšnosti práce podniku, o výsledku, kterého dosáhl podnikatelskou činností. Zachycuje vztahy mezi výnosy podniku dosaženými v určitém časovém období a náklady spojenými s jejich vytvořením. V rámci analýzy výkazu zisku a ztráty se většinou hledá odpověď na otázku, jak jednotlivé položky výkazu zisku a ztrát ovlivňují nebo spíše ovlivňovaly, výsledek hospodaření. Vzor výkazu zisku a ztráty uvádí tabulka 3.2 ve zjednodušeném rozsahu. Plný rozsah výkazu zisku a ztráty⁷ je vzorově uveden v příloze 2.

Tab. 3.2 Vzor výkazu zisku a ztrát v zjednodušeném rozsahu

+	Obchodní marže
+	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb
-	Provozní náklady
=	Provozní výsledek hospodaření
+	Výnosy z finanční činnosti
-	Náklady z finanční činnosti
=	Finanční výsledek hospodaření
+	Mimořádné výnosy
-	Mimořádné náklady
-	Daň z mimořádné činnosti
=	Mimořádný výsledek hospodaření
=	Výsledek hospodaření za účetní období
-	Daň z příjmů (19)
=	Čistý výsledek hospodaření za účetní období.

Zdroj: [6]

Dalším významným zdrojem dat je výroční zpráva společnosti. Výroční zprávu sestavují účetní jednotky dle zákona o účetnictví⁸. Informace ve výroční zprávě shrnují celkové hospodaření společnosti za její kalendářní rok. Popisují se v ní mimořádné události společnosti a vysvětlují významné stavy zjištěné v účetních výkazech a v jiných oblastech. Výroční zpráva nemá jednotnou formu, která by byla stejná pro všechny společnosti.

⁷ Plný rozsah výkazu zisku a ztráty je členěn podle nákladů a výnosů na druhový nebo účelový. Druhové členění se zabývá tím, jaké náklady byly v podniku vynaloženy. Naopak účelové členění popisuje, v jakém útvaru podniku byly náklady vynaloženy. V příloze je k nahlédnutí výkaz druhové členění.

⁸ Sestavení výroční zprávy je dáno §21 zákona o účetnictví a sestavují jej povinně společnosti podléhající auditu.

3.2.2 Horizontální rozbor

Horizontální rozbor přejímá data, která jsou získány převážně z účetních výkazů. Zaměřuje se na sledovaný podnik jako dynamický prvek, protože se zabývá časovým vývojem sledovaných položek. V praxi je velmi často označována za analýzu vývojových trendů ve struktuře majetku, kapitálu, nákladů a výnosu společnosti. Analýza je označována za horizontální, protože se zabývá změnami jednotlivých položek výkazů po řádcích neboli horizontálně. (Sedláček, 2011)

Její výpočet je založen na absolutní hodnotě, tedy na rozdílu současného a minulého stavu. Tato změna se následovně vyjadřuje v procentuální hodnotě, viz vzorec 3.1.

$$\% \text{ změna} = \frac{\text{běžné období} - \text{předchozí období}}{\text{předchozí období}} \cdot 100 \quad (3.1)$$

Dle této analýzy je možné odhadnout vývoj trendu v blízké budoucnosti. Metoda je nejčastější využívanou a nejjednodušší metodou pro vypracování zpráv o hospodářské situaci podniku, která bere ohled na minulý a budoucí vývoj.

3.2.3 Vertikální rozbor

Vertikální analýza vylepšuje horizontální analýzu, a to tím, že se zajímá o strukturu sledovaných položek výkazů, neboli o jejich procentuální rozbor. Analýza je proto označována za procentní nebo strukturální. Výpočet vertikální analýzy je vyjádření jednotlivých položek účetních výkazů jako procentuální podíl k jedné zvolené základně položené jako 100%. Jedná se o rozbor rozvahy, je jako základna zvolena výše aktiv či pasiv celkem, jedná se o rozbor výkazu zisku a ztráty je základnou velikost celkových výnosů nebo nákladů. Metoda přes svou rozsáhlou jednoduchost je velmi působivou. Dokáže totiž mnohé vypovědět o ekonomice sledovaného podniku. (Sedláček, 2011)

3.2.4 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů patří k nejvíce využívaným metodám, protože má univerzální charakter. Výhodou pro zpracování, jsou veřejně přístupné informace, vychází totiž ze základních účetních výkazů. Účetní výkazy uvádějí absolutní hodnoty jednotlivých položek. Tyto absolutní hodnoty jsou dávány do vzájemných relací a vytvářejí poměrové ukazatele. (Inka Neumaierová a Ivan Neumaier, 2002)

Obvykle ukazatelé, jsou definovány do pěti základních okruhů ukazatelů: ukazatel rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti a kapitálových trhů.

Nejprve než dojde k vymezení jednotlivých ukazatelů, je důležité provést seznámení s možným výskytem jednotlivých forem zisků v rámci vzorců. Zisky, totiž mohou být chápány následujících hledisek, které uvádí tab. 3.3.

Tab. 3.3 Struktura zisku

ZISK
Hospodářský výsledek za účetní období EAT
+ daň z příjmů za mimořádnou činnost
+daň z příjmů za běžnou činnost
= Zisk před zdaněním EBT
+ nákladové úroky
= Zisk před úroky a zdaněním EBIT
+ odpisy
= zisk před úroky, odpisy a zdaněním EBITDA

Zdroj: [4]

a) Ukazatele likvidity

Ukazatel likvidity neboli platební schopnosti podniku, je základní podmínkou pro jeho existenci. Pomocí tohoto ukazatele, je možné zjistit schopnost podniku, uspokojit nebo vyrovnat své platební závazky včas. Hodnocení likvidity je v jednotlivých podnicích různá. Každý podnik dává přednost jiné úrovni likvidity. Příliš nízká likvidita není dobrým znamením pro podnik, a vede k ukončení vztahu se zákazníkem a dodavateli. Většinou vypovídá také o tom, že podnik neumí využít ziskové příležitosti, anebo není schopen hradit své běžné závazky. V rámci likvidity se objevuje řada podobných pojmů s různým výkladem, proto je důležité tyto pojmy vysvětlit, aby nedošlo ke špatnému pochopení. Jako základní pojem je beze sporu likvidita. Likvidita je využívána ke vztahu k likviditě určité složky majetku, především oběžného majetku, představuje vyjádření vlastností dané složky rychle a bez ztráty se přeměnit na peněžní pohotovost. V praxi tato vlastnost bývá někdy označována za likvidnost. Naproti tomu likvidita ke vztahu k podniku, je vyjádření schopnosti podniku platit včas své finanční závazky. (Ručková, 2011)

Pro výpočet likvidy se běžně využívají tři druhy ukazatelů, jedná se o celkovou, pohotovou a okamžitou likvidity

Celková likvidita (Curent ration)

Celková nebo také běžná likvidita vypovídá o tom, jak by podnik byl schopný uspokojit své věřitele, kdyby proměnil veškerá oběžná aktiva na hotovost. Podle literatury, která byla k práci použita, by se výsledná hodnota ukazatele měla pohybovat v intervalu 1,5-2,5, z důvodu

existence mnoha nástrojů k financování je v literaturách uváděna také hodnota 2. Zároveň platí, že čím je hodnota vyšší, tím je menší riziko platební neschopnosti. V praxi je tento ukazatel někdy označován za likviditu III. stupně. (Růčková, 2011)

$$\text{Celková likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (3.2)$$

Pohotová likvidita (Quick ration)

Pohotová likvidita bere ohled na jednotlivé složky oběžných aktiv, protože všechny nejsou stejně likvidní. Při svém výpočtu odečítá tedy zásoby, kterou jsou nejméně likvidní složkou oběžného majetku. Tímto dovede podnik uvést, jak je schopný se vyrovnat se svými závazky bez prodání zásob. Výpočet by se měl pohybovat v rozmezí 1 – 1,5, kde hodnota 1 je hodnotou kritickou. Bývá označována za likviditu II. stupně. (Růčková, 2011)

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásob}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (3.3)$$

Okamžitá likvidita (Cash ration)

Okamžitá likvidita je označována za nejpřesnější ukazatel likvidity, protože vyjadřuje možnost podniku splatit své krátkodobé závazky prostřednictvím finančního majetku. Finanční majetek je nejlikvidnější složkou oběžných aktiv. Doporučená hodnota ukazatele je v rozmezí 0,9 – 1,1, ale některé zdroje uvádí minimální doporučenou hodnotu 0,5 nebo 0,2. Ukazatel je označován jako likvidita I. stupně. U okamžité likvidity je pravidlem, že nedodržení doporučené hodnoty, nemusí pro společnost znamenat finanční problémy. Plyne z toho, že v současnosti společnosti, ke svému financování využívají např. kontokorenty, které nejsou v účetních výkazech nějak patrné. (Růčková, 2011)

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (3.4)$$

b) Ukazatele rentability

Pro zjištění výnosnosti vloženého kapitálu do podnikání napomáhají ukazatele rentability, které hodnotí podnikatelskou činnost. Rentabilita je také označována za schopnost podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku pomocí použití investovaného kapitálu. Obecně tyto ukazatele slouží k hodnocení efektivnosti dané činnosti. (Růčková, 2011)

Výpočet ukazatelů rentability představuje poměr zisku k podnikovým zdrojům. Pravidlem u tohoto ukazatele je, že většinou v jeho čitateli se vyskytuje položka dovídající výsledku hospodaření neboli toková veličina a ve jmenovateli se nachází položka vypovídající o nějakém druhu kapitálu, což je stavová veličina. Tento ukazatel je především důležitým zejména pro akcionáře a potenciální investory.

Doporučené hodnoty pro tento ukazatel nejsou určeny, je určeno, že ukazatel by měl dosahovat v časové řadě růstové tendence.

Ukazatel rentability je zastoupen v následujících nejčastěji využívaných ukazatelích. Kategorie ukazatelů jsou uváděny podle vloženého kapitálu z hlediska využití.

Rentabilita celkového kapitálu – ROA (Return on Assets)

Rentabilita celkového kapitálu je základnou pro měření výkonnosti podniku. Výpočet je dán poměrem mezi čistým ziskem a celkovými aktivy vloženými do podnikání, bez ohledu na to jakými zdroji jsou financovány. Tento ukazatel vyjadřuje nejen celkovou efektivnost firmy, ale také vypovídá o její výdělečné schopnosti, anebo o produkční síle. Hodnotí čistý výnos dosahovaný z celkových použitelných aktiv podniku.

$$ROA = \frac{EAT}{\text{celková aktiva}} \cdot 100 [\%] \quad (3.5)$$

Rentabilita vlastního kapitálu – ROE (Return on Equity)

Rentabilita vlastního kapitálu je zaměřena na efektivnost zhodnocení prostředků vložených do podnikání, a to buď akcionáři anebo vlastníky. Pravidlem je, že výnosnost vlastního kapitálu by měla být vyšší než výnosnost úhrnného vloženého kapitálu. Jestliže není pravidlo ve společnosti naplnění, není vhodné, aby společnost ke svému financování cizích zdrojů.

Ukazatel se vypočte pomocí poměru mezi čistým ziskem a vlastním kapitálem.

$$ROE = \frac{EAT}{\text{vlastní kapitál}} \cdot 100 [\%] \quad (3.6)$$

Rentabilita tržeb – ROS (Return on Sales)

Ukazatel rentability tržeb vyjadřuje, jak velkého zisku podnik dosáhnul z 1 Kč tržeb, neboli schopnost vytvořit zisku při určité úrovni tržeb. Výsledná hodnota by tedy měla být co nejvyšší. C praxi bývá ukazatel označován za čisté ziskové rozpětí, a to především, protože bere v úvahu vliv zdanění.

$$ROS = \frac{EAT}{Tržby} \cdot 100 [\%] \quad (3.7)$$

Rentabilita celkové investovaného kapitálu – ROCE (return on Capital Employed)

Rentabilita celkové investovaného kapitálu je využívána ke srovnání mezi jednotlivými podniky. Díky tomuto ukazateli je možné vyhodnotit výnosnost celkového investovaného kapitálu do společnosti. Komplexně tento ukazatel je využíván pro zjištění efektivnosti hospodaření společnosti.

$$ROCE = \frac{EBIT}{vlastní\ kapitál + dlouhodobé\ závazky} \cdot 100 [\%] \quad (3.8)$$

c) Ukazatele aktivity

Tento ukazatel se zaměřuje na schopnost podniku využívat investované finanční prostředky a vázanost jednotlivých složek kapitálu v jednotlivých druzích aktiv a pasiv. Měří tedy schopnost podniku produktivně využívat obhospodařený majetek ve vztahu k časovému fondu.

Ukazatelé aktivity stejně jako ukazatelé výnosnosti, srovnají výstup a vstup, ovšem mají svá specifika. Vstupem jsou jednotlivé položky aktiv. Zatímco výstup je charakterizován jako tzv. hrubým vstupem, kterým jsou výnosy, nikoliv ne čistým, ve kterém jsou od výnosů odečteny náklady. (Ivan a Inka Neumaieovi, 2002)

Ukazatelé jsou brány podle jednotlivých složek aktiv: zásoby, pohledávky, stálá aktiva a někdy jsou zahrnovány závazky. Tyto ukazatelé jsou následně vypočteny z pohledu obratu⁹ a doby obratu¹⁰.

Doba obratu aktiv

Ukazatel doby obratu aktiv vyjadřuje, v jaké intenzitě podnik využívá svá aktiva pro dosažení tržeb. Pravidlo pro tento ukazatel je, že čím nižší je výsledná hodnota, tím pro podnik lépe. Někdy tento ukazatel je vyjádřením vázanosti celkového vloženého kapitálu.

$$Doba\ obratu\ aktiv = \frac{aktiva}{tržby} \cdot 360 [dny] \quad (3.9)$$

Doba obratu zásob

Ukazatel doby obratu zásob vyjadřuje dobu, za jak dlouho společnost prodá své zásoby neboli jak dlouho jsou zásoby vázané na skladě.

⁹ Obrat vyjadřuje, kolikrát se sledovaná položka, během roku přemění v tržby.

¹⁰ Doba obratu naopak vypovídá o tom, kolik dní je potřeba na obrat

$$Doba\ obratu\ zásob = \frac{zásoby}{tržby} \cdot 360 [dny] \quad (3.10)$$

Obrat zásob

Ukazatel obratovosti zásob vyjadřují, kolikrát se během roku zásoby přemění v hotovost. Zájem každé společnosti by měl být ve zvyšování počtu obrátek. Toto ovšem vede ke zvyšování zisku. Pravidlem je, že čím je vyšší obratovost zásob a kratší doba obratu zásob, tím je lepší situace pro podnik. Nutností, ale je pamatovat na optimální velikost zásob. Optimální velikost zásob je dána předmětem podnikání společnost.

$$Obrat\ zásob = \frac{tržby}{zásoby} \quad (3.11)$$

Doba obratu pohledávek

Doba obratu pohledávek, vyjadřuje počet dní, než odběratel splatí podniku jeho pohledávky, tj. doba, po kterou musí obvykle společnost čekat, než obdrží tržby za prodané výrobky nebo služby. Doporučenou hodnotou je tedy běžná doba splatnosti faktur. Je-li výsledná hodnota větší než běžná doba splatnosti, tak poté společnost nedodrží stanovené obchodní podmínky mezi obchodními partnery.

$$Doba\ obratu\ pohledávek = \frac{pohledávky}{tržby} \cdot 360 [dny] \quad (3.12)$$

Obrat pohledávek

V praxi méně využívaným ukazatelem je obrat pohledávek, který vyjadřuje, kolikrát za rok společnost získá prostředky ze svých pohledávek

$$Obrat\ pohledávek = \frac{tržby}{pohledávky} \quad (3.13)$$

Doba obratu závazků

Ukazatel doby obratu závazků vyjadřuje dobu, která v průměru uplyne mezi nákupem materiálu, zboží, nebo služeb a jejich úhradou. Pravidlem tohoto ukazatele je, že by jeho výsledná hodnota měly být vyšší než výsledná hodnota doby obratu pohledávek. Je totiž vhodné, aby společnosti využívali bezúročných tzv. dodavatelských úvěrů. Zároveň zde platí, že čím vyšší výsledná hodnota je, tím lépe.

$$Doba\ obratu\ závazků = \frac{krátkodobé\ závazky}{tržby} \cdot 360 [dny] \quad (3.14)$$

Obrat závazků

Obrat závazků vypovídá o rychlosti získání finančních prostředků pro úhradu svých krátkodobých závazků.

$$Obrat\ závazků = \frac{tržby}{krátkodobé\ závazky} \quad (3.15)$$

d) Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti dokazují skutečnost, že některá aktiva jsou financována cizími zdroji podniku. V praxi u velkých podniků není totiž možné všechna svá aktiva financovat vlastními zdroji a vždy je zapotřebí cizího kapitálu. Na druhé straně, ale není zase možné financovat svá aktiva pouze za pomoci cizích zdrojů. Jinak společnost může čelit určitému riziku. Tento ukazatel hledá optimální vztah mezi vlastními a cizími zdroji

Financování cizími zdroji podnikům přináší určité výhody. Výhody jsou především v tom, že cizí zdroje jsou levnější než vlastní kapitál. Cizí zdroje svou levnější hodnotu mají především v tzv. daňovém štítu, který vzniká z důsledku možnosti započítat úrokové náklady do daňově uznatelných nákladů. Existuje rozsáhlá řada ukazatelů zadluženosti, které vycházejí především z rozvahy.

Věřitelské riziko (Total Debt to Total Assets)

Věřitelské riziko je základním ukazatelem, který vyjadřuje celkovou zadluženost. Díky tomuto ukazateli je možné zjistit, jaký poměr existuje mezi celkovými aktivy a cizími zdroji podniku. Pravidlem tohoto ukazatele je, že čím je jeho hodnota vyšší, tím je vyšší riziko věřitelů.

$$Věřitelské\ riziko = \frac{cizí\ zdroje}{celková\ aktiva} \cdot 100 [\%] \quad (3.16)$$

Koeficient samofinancování

Koeficient samofinancování doplňuje ukazatel věřitelského rizika. Dojde-li k součtu těchto dvou ukazatelů, měla by se výsledná hodnota blížit 1. Koeficient vyjadřuje, v jaké proporci jsou aktiva financována penězi akcionářů. Jedná se o jeden z nejdůležitějších poměrových ukazatelů při hodnocení finanční situace.

$$Koefficient\ samofinancování = \frac{vlastní\ kapitál}{celková\ aktiva} \cdot 100 [\%] \quad (3.17)$$

Finanční páka (Financial leverage, financial gearing)

Ukazatel finanční páka určuje určitou proporcí, v níž jsou aktiva podniku financována penězi vloženými vlastníky.

$$Finanční\ páka = \frac{aktiva}{vlastní\ kapitál} \quad (3.18)$$

Zadluženost vlastního kapitálu

Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu vypovídá o výši dluhů připadající na jednu korunu vlastního kapitálu podniku.

$$Zadluženost\ vlastního\ kapitálu = \frac{cizí\ zdroje}{vlastní\ zdroje} \cdot 100 [\%] \quad (3.19)$$

3.2.5 Analýza soustav ukazatelů

Cílem analýzy finančních výkazů je posoudit stav finanční oblasti. Vzhledem ke skutečnosti, že pro toto zjištění je zapotřebí vypočítat velké množství poměrových ukazatelů, a že interpretace těchto ukazatelů by mohla uvést rozporné názory, se celá řada odborníků snažila a dodnes snaží o nalezení jediného syntetického ukazatele, který by se soustředil na tuto oblast. Tímto se často využívají soustavy ukazatelů. Soustavy ukazatelů poskytují podrobnější přehled o jednotlivých ukazatelích. Soustava ukazatelů dává možnosti hodnocení podniku velmi jednoduchým způsobem. Jedním z představitelů této soustavy analýzy je Bilanční analýza II neboli Douchova analýza II podle Roberta Douchy, která bude následně představena. (Růčková, 2011)

Bilanční analýza II neboli Douchova analýza II

Tato analýza je postavena na základě vzájemného srovnání poměrových ukazatelů. Pomocí této metody je možné hodnotit, zda je podnik prosperující, či nikoliv jedním číslem. Díky jejímu univerzálnímu charakteru je vhodná pro jakýkoliv podnik bez ohledu na jeho velikost. Jedná se o soustavu ukazatel, která celkem zahrnuje 17 poměrových ukazatelů, 4 dílčích tradiční ukazatele (stability, aktivity, rentability a likvidity) a jeden celkový ukazatel DA. Ukazatele zahrnuté do této metody mají různou váhu. Zástupce největší váhy je ukazatel rentability a

naopak nejmenší ukazatel aktivity. Tato metoda je vhodná pro místa, kde je potřebné mít informace rychle a seriózně. Jedná se o rychlý test ověření fungování podniku.

Je-li výsledná hodnota > 1 , můžeme podnik označit za prosperující. Nachází-li se hodnota v rozmezí 0,5-1 hovoříme o tzv. šedé zóně, ve které není možné určit budoucí vývoj z hlediska financí. Hodnota $< 0,5$, vykazuje obtíže v získání dalších zdrojů financování a zhoršující se situaci firmy.

Ukazatel se skládá celkem ze čtyř ukazatelů, kterými jsou: ukazatele stability, likvidity, stálých aktiv a rentability. Růčková (2011) uvádí následující postup při výpočtu této analýzy, který je uveden v příloze 3, a to z důvodu jeho velkého rozsahu.

3.4 Hodnocení přístupu k finančním zdrojům

Synek (2015) tvrdí, že realizace většiny strategických cílů, vyžaduje získání finančních zdrojů, což není lehké. Společnost může svou činnost financovat vlastními, anebo cizími zdroji. Vlastní zdroje, ale někdy nedokáží pokrýt veškeré náklady, proto je efektivnější využití cizích zdrojů. Schopnost podniku získat tyto cizí finanční zdroje jsou většinou založeny na dlouhodobé a seriózní spolupráci s bankami, nebo na základě velkého majetku, kterým podnik může ručit. Dalšími oblastmi, na které je kladen velký důraz, jsou průhledné účetnictví nebo prestižní auditorská společnost, ovšem ani osobní kontakty zde nejsou zanedbatelným aspektem. (Souček, 2015)

Pro posouzení, zda je společnost schopna dosáhnout určitého finančního zdroje jsou často využívány bonitní a bankrotní modely. Mezi těmito modely existuje mnoho společného, zejména schopnost přiřadit firmě jeden výsledný koeficient. Nepatrné rozdíly, jsou ovšem v účelu, kterému slouží, a v datech ze kterých vycházejí.

3.3.1 Bonitní a bankrotní modely

Jak tvrdí Kašík (2015, s. 55) „ *pojem bonita je v podnikové diagnostice jedním z klíčových pojmů, neboť bonitu podniku můžeme jinými slovy vyjádřit také jako finanční zdraví. V bonitě se odráží celá řada faktorů (mj. např. úroveň managementu nebo vývoj vnějšího podnikatelského prostředí), které se následně promítají do jeho výsledného finančního hodnocení.*“ Dojde-li k zobecnění pojmu bonita, můžeme ji považovat za jistý druh kvality, jakosti, protože podle ní, se právě věřitelé neboli banky rozhodují, zda podniku půjčit.

Bankrotní a bonitní modely patří do skupiny souhrnných indexů pro hodnocení ekonomické situace podniku a jeho výkonnosti. Hodnocení je zde prováděno pomocí jednoho čísla. Bankrotní modely poskytnou informace o tom, zda posuzovaná společnost může být v dohledné

době zasáhnutá bankrotem. Bonitní model naopak poskytne informace, zda posuzovaná společnost odráží svou kvalitu podle její výkonnosti.

Mezi zástupce těchto modelů patří Altmanův Z-skóre model a index IN05.

a) Altmanův model (Altman Z-skóre model)

Model je statistická metoda, založena na váhách jednotlivých poměrových ukazatelů, které vyjadřují proměnné. Růčková (2011) definuje, že výpočet je stanoven jako součet hodnot pěti běžných poměrových ukazatelů, jimž je přiřazena různá váha, z nichž největší váha má rentabilita celkového kapitálu.

Model a jeho první verze se objevila v roce 1968. Od této doby se jeho verze vyvíjely a v podnikové praxi se vyskytují jeho různé modifikace. V rámci této práce bude model vypočten na základě modelu, který je využíván pro skupinu veřejně neobchodovatelných společností, které odpovídá posuzovaná společnost. Došlo by k posuzování veřejně obchodovatelné společnosti, tak rozdíl by byl ve výpočtu v poměru vah u jednotlivých proměnných a u indexu x4. V indexu x4 je u akciové společnosti zahrnuta tržní hodnota akcie a u společnosti s ručením omezením je zahrnuta účetní hodnota vlastního kapitálu.

Vzorec výpočtu Altmanova indexu pro veřejně neobchodovatelnou společnost má následující podobu.

$$Z = 0,717 X1 + 0,847 X2 + 3,107 X3 + 0,42 X4 + 0,998 X5, \quad (3.20)$$

kde X1 je rozdíl mezi oběžným majetkem a krátkodobými závazky¹¹ / celková aktiva, X2 je roven ukazateli rentabilita čistých aktiv, X3 je vypočten jako EBIT/celková aktiva, X4 je podílem vlastního kapitálu a celkových závazků a X5 jsou tržby / celková aktiva.

Výsledkem je celkový index podniku, který je ohodnocen podle tabulky 3.4.

---

¹¹ Neboli čistý pracovní kapitál V překladu Net working capital. Pracovní kapitál ve spojitosti se slovem čistý znamená, že kapitál je očištěn z finančního hlediska od povinnosti brzkého splacení krátkodobého kapitálu. Jinými slovy je očištěn od té části kapitálu, kterou nelze použít jinak než k úhradě splatných krátkodobých závazků. (Sedláček, 2011)

Tab. 3.4 Hodnocení Altmanova Z-skóre

Hodnota „Z“	Slovní hodnocení
$Z < 1,2$	Finančně silný podniku - pásmo stability
$1,2 < Z < 2,9$	Podnik v nevyhraněné pozici-pásmo šedé zóny
$Z > 2,9$	Finančně nestabilní podnik - pásmo bankrotu

Zdroj: [2]

b) IN index

V praxi mezi často využívané modely tohoto typu jsou IN indexy neboli indexy důvěryhodnosti. Indexy byly zpracovány autory Inka a Ivan Neumaierovi. Model je vyjádřen rovnicí poměrových ukazatelů a jejich jednotlivých vah stejně jako u Altmanova indexu.

Na IN indexy je možné narazit v několika variantách, kde vždy jejich poslední dvě číslice označují rok jejich vzniku. Index IN95, z roku 1995 (věřitelská varianta), z roku 1999 (vlastnická varianta), IN01 z roku 2001 (komplexní varianta) nebo IN05 z roku 2005 (modifikovaná komplexní varianta). Pro tuto diplomovou práci byl zvolen index IN01.

Index IN01 byl manželé Ivana a Inky Neumaierovi zkonstruován v roce 2002, který spojuje předchozí dva indexy, tedy index IN95 a IN99. Manželé tento index vytvořili na základě vzorku 1915 podniků z průmyslu, které rozdělily na 583 podniků, které tvořily hodnotu, 503 podniků, které byly v bankrotu nebo se nacházely v situaci před bankrotem a zbývajících 829 ostatních podniků. Následně za pomoci diskriminační analýzy dospěly k výsledné formulaci vzorce.

$$\begin{aligned}
 \text{IN01} = & 0,13 \cdot \frac{\text{aktiva}}{\text{cizí zdroje}} + 0,04 \cdot \frac{\text{EBIT}}{\text{náklad. úroky}} + 3,92 \cdot \frac{\text{EBIT}}{\text{aktiva}} + 0,21 \frac{\text{výnosy}}{\text{aktiva}} + \\
 & 0,09 \cdot \frac{\text{ob.aktiva}}{\text{Krátk.závazky}}
 \end{aligned}
 \quad (3.21)$$

Výsledný koeficient má následující slovní odhodnocení, které uvádí následující tabulka.

Tab. 3.5 Hodnocení indexu IN01

Výsledky IN01	Slovní hodnocení
$\text{IN01} < 0,75$	Bankrotní pásmo
$0,75 < \text{IN05} < 1,77$	Pásmo „šedá zóna“
$\text{IN05} > 1,77$	Stabilní pásmo

Zdroj: [5]

V rámci uvedených predikčních indikátorů je podstatné zdůraznit, že indikátory jsou pouze doplňkem pro analýzu finančních výkazů a nenahrazují ji tedy.

3.5 Shrnutí kapitoly

Kapitola pojednávala o teoretických a metodologických východiscích, které jsou využity v následující praktické části práce. Nejprve byla část věnována pojmům a informacím týkající se ekonomické analýzy. Tyto pojmy se snažily nejvhodněji seznámit s ekonomickou analýzou a poskytnout stručný přehled. Následující části kapitoly se zabývaly metodami, které jsou využity v praktické části této práce. Ekonomická analýza nabízí velmi širokou nabídku metod pro řešení úkolu této diplomové práce. Není možné provést všechny, proto byly vybrány pouze některé. Metody byly vybrány pro analýzu finančních výkazu, hodnocení přístupu k finančním zdrojům a pro analýzu okolí podniku.

Analýza finančních výkazu je vhodná pro zpřesnění časového vývoje jednotlivých položek výkazu, jejich jednotlivé reakce na změny a jejich strukturu. Tímto ji lze označit za nástroj, který slouží k rozboru účetních dat a podává podklady pro řízení a rozhodování v podniku.

Hodnocení přístupu k finančním zdrojům slouží jako zkvalitnění výsledků analýzy finančních výkazu. Hodnocení přístupu k finančním zdrojům bylo vybráno, protože společnost se nachází v situace svého velkého rozvoje, a pomoc cizími zdroji je zde potřeba. V blízké budoucnosti společnost má v plánu vybudovat novou výrobní halu na moderní technologie, kterou bez pomoci cizích zdrojů sama vybudovat nedokáže. Je tedy důležité prozkoumat bonitní stranu společnosti. Analýza okolí podniku je využita na zkvalitnění získaných výsledků a k zjištění, které vlivy nejvíce ovlivňují společnost. Analýza se zaměřuje pouze na vybrané oblasti vlivu, a to především na politické a legislativní, ekonomické, sociální a technologické.

4 Ekonomická analýza současného stavu výrobního podniku

V níže uvedených podkapitolách je provedena ekonomická analýza vybrané společnosti. Na základě získaných výsledků je posouzen ekonomický stav společnosti. Jednotlivé části kapitoly jsou prováděny a posuzovány podle teoretických a metodologických východisek uvedených v předcházející kapitole.

Pro naplnění cíle diplomové práce nejprve dochází k analýze okolí společnosti. Analýza okolí společnosti se zaměřuje na vybrané faktory, které mají vliv na společnost. Jedná se o oblasti politiky a legislativy, ekonomiky, sociálního segmentu a technologie. Následně je kapitola věnována analýze finančních výkazů. Analýza finančních výkazů je zaměřena na rozbor horizontální a vertikální jednotlivých položek rozvahy a výkazu zisku a ztrát. Dále jsou vypočteny vybrané poměrové ukazatele jednotlivých položek z výkazů a provedeno hodnocení přístupu k finančním zdrojům.

Již na začátku této kapitoly je velmi podstatné zmínit jeden významný rok pro společnost, který se projeví na výsledcích většiny posuzovaných ukazatelů. Jedná se o rok 2013, kde jeho důsledky byly zmíněny v kapitole 2.2. Další dopady této situace se projeví na následujících výpočtech jednotlivých ukazatelů finančních výkazů.

4.1 Analýza okolí podniku

V souladu s teoretickou částí práce dochází k analýze okolí podniku. Analýza okolí podniku je vybrána z důvodu zkvalitnění výsledků analýzy finančních výkazů. V tomto případě se podkapitola soustředí pouze na nejdůležitější vlivy, tak aby bylo možné pochopit, co nejvíce podnik ovlivňuje. Cílem této analýzy je tedy identifikace a popsání relevantních faktorů, které na podnik působí. Analýza a posuzované oblasti byly vybrány na základě dohody s podnikem.

4.1.1 Politické a legislativní faktory

Aktuálně je politické a legislativní prostředí v České republice poměrně nestabilní, a to ať už se jedná o důvěru vlády, nebo také o střídání pravicových a levicových vlád. Toto prostředí patří mezi ty, které každá společnost musí respektovat a s případnými změnami se vyrovnat na vlastní náklady.

Společnost Formalis není názoru, že by byla nějak výrazně ovlivněna výraznými zákonnými překážkami pro svou oblast podnikání. Přesto kritika společnosti směřuje k obecným požadavkům ohledně zjednodušení a zpřehlednění daňové a finanční legislativy.

Obecně je nutné zmínit, že hlavní faktor, který má vliv na společnost je vždy míra zdanění. V případě posuzované společnosti a jako u většiny dalších společností se jedná o daň z přidané hodnoty a daň z příjmů právnických osob.

Daň z přidané hodnoty

Klíčové v této oblasti je sazba daně. V roce 2012 došlo ke zvýšení základní sazby na aktuálních 21 % z 20 %. Společnost nadále produkuje výrobky podléhající snížené sazbě, která se od roku 2012 zvedla ze 14 % na současných 15 %. Budoucí vývoj sazeb je poměrně složité predikovat, protože tato daň je častým nástrojem změn vládou. S tímto souvisí, že společnost jakožto plátce této daně se od 1. 1. 2016 musela vyrovnat s další výraznou změnou, kterou bylo kontrolní hlášení. Kontrolní hlášení přineslo společnosti obtížný úkol, kde se musela vypořádat se softwarovou nástavbou jejího účetního systému, která byla jak časově, tak finančně náročnou. Důvodem bylo, že účetní systém je zahraniční a tudíž proces zavedení, trval delší dobu, což se promítlo i ve financování. Náročnost také připadla na dobu zpracování této dani. Již před zavedením kontrolního hlášení, byla časová náročnost průměrně uváděna na jednu pracovní směnu, a to včetně kontrol, které účetní musí provádět z důvodu většího rozsahu zaměstnanců při zpracovávání faktur. Po zavedení kontrolního hlášení se tato časová náročnost zvedla průměrně na dva dny, a to především z důvodu že softwarová nástavba se nepodařila zpracovat do očekávaných představ a neustále musí společnost jednat o nápravu drobných vad této nástavby. Další významná legislativní změna pro Formalis bude povinné zavedení elektronické evidence tržeb, která bude pro společnost aktuální od roku 2018, ovšem už rok 2017 je přípravou změn pro společnost.

Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob patří k dalším faktorům, které ovlivňují „chuť“ k podnikání. Výše této daně je nákladem společnosti a tudíž příjmem do státního rozpočtu. K této dani, ale spadá pozitivní hodnocení, protože v roce 2009 bylo uzákoněno její snížení na současných 19 % z 20 %. Dokonce v roce 2007 byla tato daň ve výši až 24 %. Predikce sazby této daně opět není jednoduchou záležitostí, a to vzhledem k nadcházejícím volbám v roce 2017. Přesto se objevují prohlášení, že by se měla začít u právnických osob zdaňovat progresivně.

Následující tabulka 4.1 uvádí výše odvedené daně společnosti Formalis do státního rozpočtu.

Tab. 4.1 Vývoj odvedené daně a sazeb

	2011	2012	2013	2014	2015
Výše odvedené daně v tis. Kč	1 607	6 414	3 539	7 801	9 115
Sazba daně	19 %	19 %	19 %	19 %	19 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv

Společnost Formalis nejvíce odvedla do státního rozpočtu v roce 2015. Naopak nejméně v roce 2011. Prozatím stabilní vývoj sazby této daně není pro společnost vysokou hrozbou, ovšem záleží na tom, zda bude zavedeno progresivní zdanění, které by mohlo, vzhledem velmi pozitivní situaci ve společnosti, odvody zvýšit.

4.1.2 Ekonomické faktory

Ekonomické faktory věnují svou pozornost především tržbám a směnnému kurzu. Tyto dva podstatné faktory mohou mít na společnost Formalis značný vliv. Především z důvodu, že Česká republika je malou otevřenou ekonomikou a společnosti většinu svých produktů vyváží do zahraničí. Především jsou výrobky vyváženy do eurozóny. Tímto je společnost ovlivňována ekonomickou situací v ČR a také v eurozóně. Následující tab. 4.2 uvádí tržby v tis. Kč za rok 2014 a 2015 posuzované společnosti rozdělené podle trhu.

Tab. 4.2 Tržby společnosti v roce 2015 a 2014

	Celkem		Tuzemsko		Zahraničí	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Tržby za prodej zboží	30 447	17 273	13 587	13 830	16 860	3 443
Tržby z prodeje vlast. Výrobků	707 448	675 665	312 309	290 196	395 139	385 469
Tržby z prodeje služeb	28 594	29 594	12 878	14 819	15 716	14 775
Ostatní výnosy	52 947	32 052	51 865	28 239	1 082	3 813
Celkem	819 436	754 584	390 639	347 084	428 797	407 500
Z toho:						
Lisování	620 262	599 213	244 442	232 925	375 820	366 288
Výroba forem	87 103	76 360	67 784	57 180	19 318	19 180
Myslivost	87	105	87	105	0	0

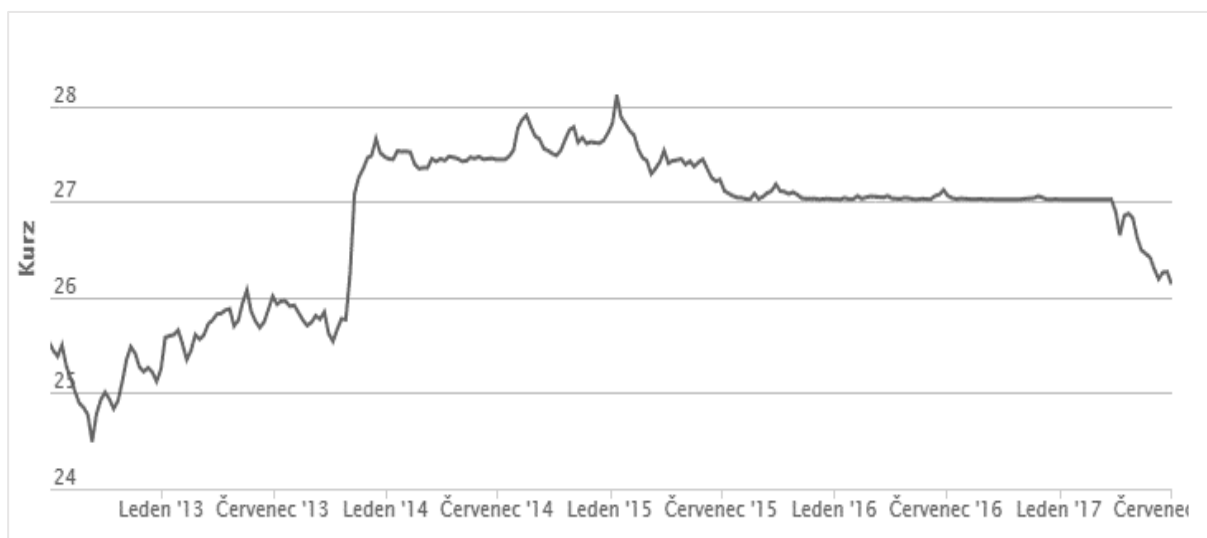
Zdroj: Výroční zpráva společnosti

Společnost Formalis svými výrobky a službami uspokojuje trh tuzemský i zahraniční. Situace na trhu je, ale ovlivňována především situací zahraniční ekonomiky.

Je tedy nutné být zaměřen na ekonomickou situaci zahraničních zemí, a to především těch, se kterými je nejvíce obchodováno. Mezi tyto země, podle informací ze společnosti zejména patří Francie, Itálie a Německo¹².

dalším výrazným vlivem na společnost patří směnný kurz, protože společnost většinu svých transakcí provádí v měně euro.

Graf 4.1: vývoj směnného kurzu CZK/EUR

Zdroj: [13]

Výše uvedený graf představuje vývoj směnného kurzu České koruny a Eura. Je viditelné, že od roku 2013 došlo k výrazné změně. Vliv na tuto změnu mělo zásadní rozhodnutí České národní banky, které se promítlo v oslabení koruny a udržování ji na hranici 27 CZK/EUR. Oslabení

¹² *Francie* - Francouzská ekonomika v současnosti je ve stádiu růstu. Její růstové tempo je podle odborníků nejprudší za šest let. Český export do Francie je hlavně zaměřen v oblasti průmyslu, a to především automobilového průmyslu a technologii průmyslu, o který je ve Francii zájem. Tímto je tento trh příznivou budoucností pro Formalis.

Itálie - Italská ekonomika je označována v posledních letech za symbol naprostého neúspěchu a beznaděje. Důvodem je, že se jedná o jednu z mála zemí, která se nedokázala vzpamatovat s hospodářské krize. Pro společnost Formalis to tedy není pozitivní a je třeba zvážit obchodní vztahu. Obchodní vztahy s touto zemí, ale probíhají dlouhodobě a problémy se prozatím projevují ve vysokém počtu pohledávek po splatnosti

Německo - Německá ekonomika je jednou z nejsilnějších ze světa. Přesto má Německo zájem i o české výrobky, a to především v automobilovém průmyslu v té nejvyšší kvalitě. Formalis, jakožto společnost právě zaměřena na vysokou kvalitu výroby je vhodným dodavatelem pro Německo.

koruny má vliv na nákup importního zboží, které je tudíž pro společnost dražším. Tímto byla ovlivněna cenová politika společnosti. V roce 2017, ale CNB opustila od oslabení koruny a přiklonila se k posilování směnného kurzu, což naopak může být pro společnost Formalis pozitivní zprávou. Přínos se může objevovat v levnějším dostání zboží. Naopak v oblasti pohledávek přínos už nemusí být akceptovatelný, protože se mohou vyskytovat časté kurzové ztráty. Zejména, když byla uhrazena starší faktura s vyšším kurzem. Tyto výkyvy se také mohou projevit v administrativní náročnosti při přepočtu plateb těchto faktur.

4.1.3 Sociální faktory

V aktuální době se většina společností potýká s problémem kritického nedostatku vhodných pracovníků. S tímto problémem se potýká také společnost Formalis. Důvodem je, že během posledních dvou let se trh práce změnil ve prospěch zaměstnanců. Nezaměstnanost v ČR dle tabulky 4.3 se nachází na nejnižší úrovni a poptávka po zaměstnancích s přehledem převyšuje nad nabídku¹³. Predikce ve zlepšení tohoto stavu samotné společnosti není v blízkém dohledu. Přesto výsledky průzkumu ManpowerGroup Index trhu práce pro druhé čtvrtletí roku 2017 naznačili neoptimističtější náborové plány od roku 2008. Výsledky průzkumu vypovídají, že 8 % zaměstnavatelů očekává nárůst počtu pracovních sil, 2 % předpovídá snížení počtu pracovních sil a 86 % zaměstnavatelů nepředpokládá žádné změny. Dále výsledky poukazují na zvyšování počtu pracovních sil ve zpracovatelském průmyslu nebo o Moravě jako nejsilnějším náborovém prostředí od začátku provádění průzkumu.

Tab. 4.3 Podíl nezaměstnaných osob v ČR a v Moravskoslezském kraji

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Podíl nezaměstnaných osob v ČR	6,7	6,76	7,68	7,70	6,57	5,55	4,5-4,9	4,4-4,9
Podíl nezaměstnaných osob v MRSK	8,31	9,17	10,47	9,8	8,6	7,5	-	-

Zdroj: [15]

Společnost je tedy tímto faktorem výrazně ovlivněna a směřuje k tomu fakt, že musí přijímat méně kvalifikované pracovníky, zejména pro dělnické profese. Daná situace není pro společnost výhodou a musí se zaměřovat na studentské brigády, stáže nebo praxe anebo nabízí šanci získat stipendia.

¹³ Nezaměstnanost je v tab. 4.3 vyjádřena podílem nezaměstnaných osob tj. počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let (podle evidence na ÚP ČR) k obyvatelstvu stejného věku.

Na situaci v kritickém nedostatku zaměstnanců se podepisuje i fakt, že v Moravskoslezském kraji se nachází obyvatelstvo, které je náznakem stárnoucí populace, jak potvrzuje následující tabulka zaměřující se na pohlaví a věk v Moravskoslezském kraji.

Tab. 4.4: Průměrný věk a zastoupení obyvatelstva v Moravskoslezském kraji

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Průměrný věk	40,6	40,9	41,2	41,8	41,8	42
Obyvatelstvo	1 243 220	1 230 613	1 226 602	1 221 832	1 217 676	1 215 209
z toho ženy	635 111	628 505	626 122	623 561	621 286	619 958
z toho muži	608 109	602 108	600 480	598 271	596 390	595 251

Zdroj: Vlastní zpracování podle dat statistického úřadu

Stárnoucí populace má za následek, že někteří starší lidé mají problém se zvládnutím systému směn v nepřetržitém provozu, co se projevuje na snížení jejich produktivity. V Moravskoslezském kraji bylo také zjištěno, že se nachází více žen než mužů. Převaha žen, ale nemusí mít příliš velký vliv na společnost, protože podle informací o společnosti není práce ve společnosti nikterak fyzicky náročnou a bez problémů ji zvládají ženy.

Problém společnosti v rámci tohoto faktoru je tedy velice podstatným a je třeba se na něj zaměřit. Bylo ve společnosti zjištěno, že především nedostatek pracovních míst je u dělnických profesí. Přesto, že společnost plánuje svůj rozvoj, nemusela by mít na nově vytvořené pracovní pozice dostatek zaměstnanců. V rámci následující kapitoly se tedy jeden z návrhů zaměří na tuhle problematiku.

4.1.4 Technologické faktory

Technologie společnosti Formalis vychází především z plastikářského a gumárenského průmyslu. Tato technologie má v současnosti rozsáhlou budoucnost. Inovace výrobků a strojů zde hrají rozhodující roli. Souvisí s tím různá stadia vývoje. Zpočátku se plasty aplikovaly na spotřební zboží, protože nároky na funkční vlastnosti nebyly příliš složité a jejich zpracování bylo snadné. Postupem času, ale tento materiál s estetickým vzhledem, odolností proti korozi a hlavně s nízkou hmotností, se začal rozvíjet i v elektrotechnice, stavebnictvím, zemědělství a dalších. Problémem, ovšem nastal ve strojírenství. Strojírenské výrobky jsou velmi často vystaveny jak mechanickému, tak i tepelnému namáhání, a proto vyžadují vysoké nároky v pevnosti a pružnosti. Tato kritéria jsou proto výzvou pro řadu podniků, které mohou být pozitivně ovlivněny. Formalis jako společnost, která dbá na možnosti v inovacích a kvalitě výroby a výrobků, může proto svou technologii považovat za konkurenční výhodu.

S inovacemi výroby ovšem souvisí také investice do kvalitnějších strojních zařízení nebo obměně již zastaralých. V níže uvedené tabulce 4.5 je zobrazen přírůstek a úbytek strojů, přístrojů a zařízení společnosti za období 2011-2015.

Tab. 4.5 Investice společnosti do strojového parku

	2011	2012	2013	2014	2015
Přírůstek v tis. Kč	4 948	4 099	4 730	11 322	67 714
Úbytek v tis. Kč	8 069	1 398	13 106	4 574	1 827

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv

Je patrné, že nejvíce investic společnost na nákup strojů vložila v roce 2014 a 2015. Rok 2015 je nejvíce viditelným v přírůstku. V tomto roce se společnost rozhodla nejvíce investovat do svých strojů, tak aby mohla reagovat na rozvíjející se trh a zkvalitnit proces výroby. V predikci této společnosti je v následujících letech rozsáhlejší investice do strojů a zaměření se na modernější technologie. Tímto lze považovat tento faktor za velkou příležitost pro společnost.

4.1.5 Shrnutí výsledků analýzy okolí

Analýza okolí se zaměřila na významné faktory, které ovlivňují společnost a snažila se nalézt, to, co nejvíce společnost ovlivňuje. Největší vliv a zároveň hrozba pro společnost byla nalezena v oblasti sociálních faktorů. Tato oblast je problematická v kritickém nedostatku zaměstnanců. Tímto se společnost ocitá v situaci v nedostatku zejména u dělnických profesí, a to vzhledem i k jejímu plánovanému rozvoji výroby, může být značným problémem. Další faktory jako legislativní a politické nejsou společností vnímány jako závažné. Naopak faktory ekonomické v rámci směnného kurzu se zaměřili na měnu euro, protože v ní ve společnosti probíhá nejvíce transakcí. Analýza zjistila oslabení koruny. Tato skutečnost je pro společnost pozitivní v levnějším nakupování zboží v měně euro, ale také v kurzových ztrátách u vystavených faktur. Následně technologické faktory mohou být pro společnost velkým přínosem. Oblast, ve které se společnost nachází, je totiž ve velkém rozvoji a velkou možností pro inovace výroby. Společnost na tyto možnosti se snaží reagovat a investuje do svého strojového parku čím dál vyvinutějšími technologiemi.

4.2 Analýza finančních výkazů

Následující část poskytně přehled o finančních výkazech společnosti. Analýza finančních výkazů je zpracována v rozsahu pěti let, tedy od roku 2011 do roku 2015. Tento pěti letý rozsah

byl zvolen, protože společnost se neustále zdokonaluje ve všech směrech, jako je kvalita výroby, kvalifikace zaměstnanců nebo kvalitnější technologie. Tímto se ve společnosti vyskytují různé změny, které mohou mít buďto hned nebo později podstatný vliv na celý vývoj. Hlavními zdroji pro analýzu finančních výkazů jsou účetní výkazy (rozvaha a výkaz zisků a ztrát) veřejně dostupné na stránkách obchodního rejstříku. Dalším zdrojem jsou výroční zprávy, rovněž veřejně dostupné na stránkách obchodního rejstříku pomoci, kterých je možné získat ucelené informace, které mohou objasnit některé získané výsledky. Data z finančních výkazů jsou vždy uváděna k 31. 12. daného roku.

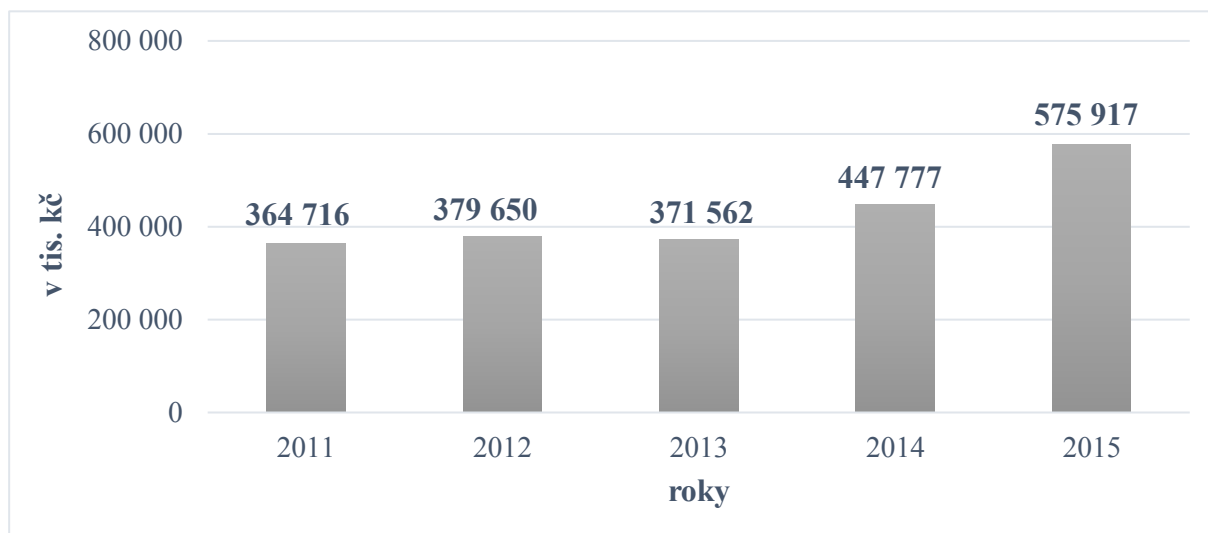
4.2.1 Horizontální analýza rozvahy

Horizontální analýza rozvahy podává informace o vývoji položek rozvahy v čase. Je rozdělena na aktivní a pasivní stranu tohoto účetního výkazu. Analýza se nejprve zaměří na samotný vývoj bilanční sumy a poté rozebere jednotlivé položky aktiv a pasiv posuzované společnosti.

Vývoj bilanční sumy

Následující graf shrne celkový vývoj bilanční sumy posuzované společnosti za období 2011-2015.

Graf. 4.2 Vývoj bilanční sumy

Zdroj: vlastní zpracování dle vlastních propočtů

Z pohledu celkového majetku podniku je zřetelné, že můžeme sledovat rostoucí trend bilanční sumy, ale v roce 2013 je zaznamenán jeho mírný pokles. Pokles byl ve výši 76 215 tis. Kč, způsobený již zmiňovanou nepříjemnou situací pro společnost. Za celé hodnocené období se

bilanční suma z 364 716 tis Kč vyšplhala až na hodnotu 575 917 tis. Kč, procentuální změna za celé období je na úrovni 57,91 %.

Horizontální analýza aktiv

V rámci horizontální analýzy dochází k objasnění změn jednotlivých položek aktiv v průběhu sledovaných pěti let. Jednotlivé položky aktiv jsou rozebrány podle skupiny dlouhodobého a oběžného majetku společnosti. Podrobný rozpis absolutních změn a procentuálních změn u jednotlivých položek aktiv tabulka uvedena níže.

Tab. 4.6 Horizontální analýza vybraných položek aktiv

	2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015		
	(tis. Kč.)	Absolutně	%	Absolutně	%	Absolutně	%	Absolutně	%
Aktiva celkem		14 934	4	- 8 088	- 2	76 215	21	128 140	29
Dlouhodobý majetek		-3 526	-2	-3 942	- 3	9 766	6	88 231	55
DHM		-3 471	-2	-2 214	-1	33 836	6	60 228	56
DNM		-52	-1	-1 618	-44	469	23	-205	-8
DFM		-3	-3	-110	-100	0	0	0	0
Oběžný majetek		18 778	9	-4 150	-2	66 587	31	40 324	14
Pohledávky dlouhodobé		0	0	25	2	-26	-19	1 079	955
Pohledávky krátkodobé		35 244	39	-42 528	-34	34 366	42	16 529	14
Zásoby		31 575	28	39 806	50	19 919	17	27 059	19
Peněžní prostředky		15 103	3976	-1 454	-9	12 328	88	4 343	16

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti

Největší změna za sledované období nastala u položky dlouhodobého majetku. Dlouhodobý majetek a jeho významná změna nastala mezi roky 2014 a 2015, Tato změna je vlivem především položky dlouhodobého hmotného majetku. Nárůst této položky byla zapříčiněna výstavbou haly expedice v druhé polovině tohoto roku. Dalším významným činitelem této změny je neustálé zlepšování strojového parku společnosti, do kterého společnost za poslední roky investovala značné finanční částky. Naopak dlouhodobý finanční majetek je možné označit za zanedbatelnou položku. Ve společnosti nabýval významu pouze od roku 2011 do roku 2013 a představoval hodnotu pro ostatní dlouhodobé cenné papíry, které společnost po jejich splacení už dále neevidovala. Tento krok se následně projevil v analýze výkazu zisku a ztrát.

Položka oběžných aktiv je velmi výrazná mezi roky 2011 a 2012, kdy peněžní prostředky byly změněny o 3 976 %. Položka peněžních prostředků představuje výlučně peníze v hotovosti a na bankovním účtu, kdy jejich výše je důsledkem úspěšnosti prodeje zboží. Výše této položky je odrazem skutečnosti, že se jedná o stav k danému dni, v tomto případě k 31. 12. 2016. Kolem

tohoto dne se společnost snaží o donucení všech svých odběratelů, kteří ještě nesplatili své starší závazky ke společnosti. Výrazná měna, je také důsledkem, že společnost spíše své závazky hradila bankovními úvěry, a že nesplacené závazky společnosti nedosahovaly vysokých hodnot, oproti jiným letem. Další významná změna je u položky dlouhodobých pohledávek, které se mezi roky 2014 a 2015 změnily o 955 %. Změna je důsledkem finanční neschopností jednoho z hlavních odběratelů společnosti. Položka zásoby, má v rámci pozorování nestabilní trend. Zásoby se totiž odvíjí od různosti zakázek. Největší změnu zásoby zaznamenaly mezi roky 2012 a 2013. Změna se také projevila ve vyšších provozních nákladech, zejména u položky výkonové spotřeby. Důvodem jsou nízký počet zakázek, V rámci roku 2013, je viditelné, že všechny položky, kromě dlouhodobých pohledávek, byly zasáhnuty jejich zápornou změnou. Následující rok se tyto položky změnila pozitivně a položka dlouhodobých pohledávek byla snížena.

Horizontální analýza pasiv

Horizontální analýza pasiv a jednotlivých položek této skupiny provede tabulka uveden níže.

Položky jsou rozebrány z hlediska skupiny vlastního kapitálu a cizích zdrojů společnost.

Tab. 4.7 Horizontální analýza vybraných položek pasiv

(v tis. Kč.)	2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015	
	Absolutně	%	Absolutně	%	Absolutně	%	Absolutně	%
Pasiva celkem	14 934	4	-8 088	-2	76 215	21	128 140	29
Vlastní kapitál	-21 387	-16	-16 037	-10	33 836	20	60 228	29
Základní kapitál	0	0	0	0	0	0	0	0
Nerozdělený zisk	3 560	6	28 308	42	23 442	24	33 817	28
Výsledek hospodaření	17 247	136	-13 809	-46	17 872	111	26 382	78
Rezervní fond, nedělitelný fond a ostatní fondy	580	11	1 537	26	-7 478	-99	30	48
Cizí zdroje	6 397	3	-24 148	-11	-42 111	-21	68 528	28
Krátkodobé závazky	1 814	3	1 025	1	52 667	75	-4 452	-4
Dlouhodobé závazky	472	6	508	7	6 329	84	-5 092	-37
Bankovní úvěry a výpomoc	8 833	6	-25 531	-17	-16 885	-14	77 746	76

Zdroj: vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti

Z tabulky jsou zřetelné některé změny v položkách pasiv. Nejvýznamnější změnou, co se týče položky vlastní kapitál, lze spatřit mezi roky 2014 a 2015, kdy změna byla 29 %. Důvodem této změny byl nárůst nerozděleného zisku z minulých let o 28 % a výsledku hospodaření za běžné období ve velikosti změny 78 %. Položka nerozděleného zisku je ve všech sledovaných období v růstovém trendu. Základní kapitál společnosti se ve sledovaném období neměnil a udržuje

svou hodnotu. Rezervní fond, nedělitelný fond a ostatní fondy svou nejvýznamnější změnu zaznamenaly mezi roky 2013 a 2014, kdy došlo k jejich snížení o 99 %. V tomto roce byla zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, zrušena povinnost vytvářet rezervní fond. Cizí kapitál společnosti rovněž svou největší změnu získal mezi roky 2014 a 2015, prostřednictvím bankovních úvěrů a výpomoci, kdy jejich změna se v procentuální hodnotě pohybovala na 76 %. Tento nárůst byl způsoben získáním cizích finančních prostředků na rozvoj společnosti a nákup nových kvalitnějších strojů. Trend položky bankovní úvěry a výpomoc je nestabilním. Mezi roky 2012 až 2014 spíše klesající, ovšem následující roky, výrazně stoupajícím.

Dlouhodobé a krátkodobé závazky společnosti mají růstovou tendenci. Výjimkou je období mezi roky 2014 a 2015, kdy došlo k jejich snížení. Tyto položky své největší změny vykazují mezi roky 2013 a 2014. V roce 2013, ale tyto položky závazků nebyly příliš postihnuty a mírným procentem se zvýšily. Vysvětlením je, že společnost neměla potřebu příliš nakupovat, když neměla jisté zakázky, vysoké zásoby. Rok 2013 nadále pro společnost přinesl pokles ve výsledku hospodaření.

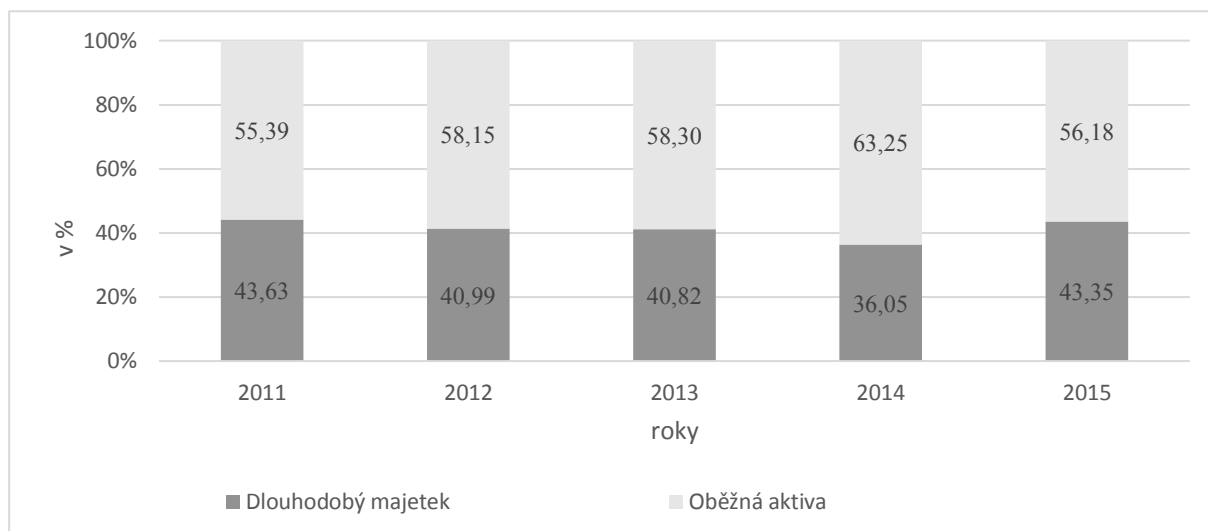
4.2.2 Vertikální analýza rozvahy

Vertikální analýza má za cíl určit podíl jednotlivých složek majetku na celkových aktivech nebo podíl jednotlivých zdrojů financování na celkových pasivech. Po znázornění vertikální analýzy rozvahy, bude zřejmé složení hospodářských prostředků pro fungování celé společnosti. Nadále již bude zřejmé, z jakých zdrojů byly pořízeny sledované položky.

Vertikální analýza aktiv

Vertikální analýza aktiv bude informovat, o tom do čeho sledovaná společnost investovala svůj kapitál. Vertikální analýzu uvádí následující graf.

Graf 4.3 Vertikální analýza aktiv

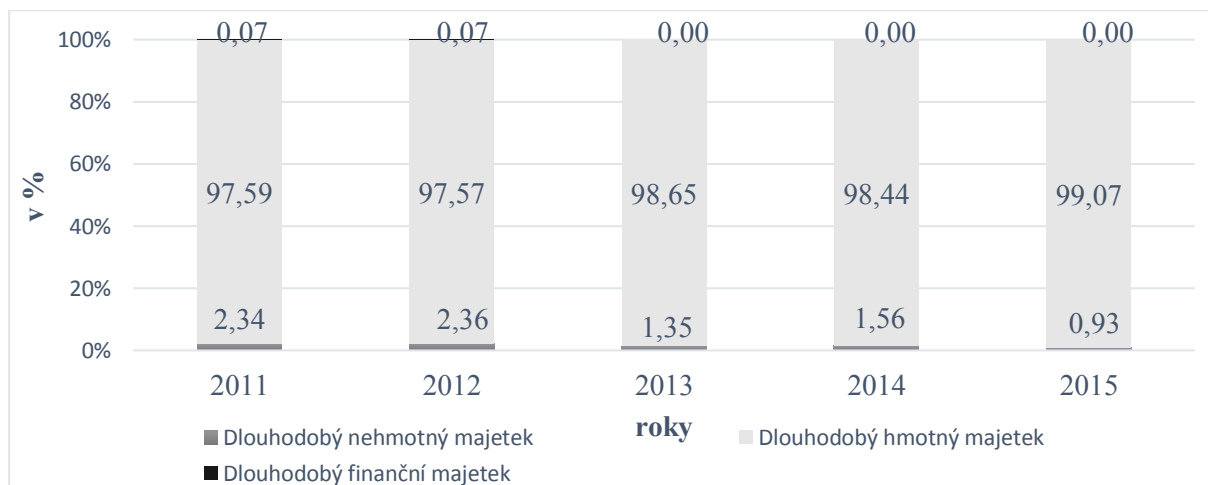
Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti

Je patrné, že podíl na aktivech převahuje jednoznačně u oběžného majetku, a to ve všech sledovaných obdobích. V roce 2011 byl rozdíl mezi oběžným majetkem a dlouhodobým majetkem nejmenší a dosahoval úrovně 11 %. Následující roky se rozdíl začal zvyšovat až do roku 2014, kdy rozdíl byl na největší úrovni 26 % a podíl dlouhodobého majetku na aktivech byl nejmenší. Následující rok se opět rozdíl snižoval. Snížení v roce 2015 mělo za důvod již zmíněný prudký nárůst dlouhodobého hmotného majetku.

Vertikální analýza dlouhodobého majetku

Následující graf rozebere vertikální analýzu dlouhodobého majetku společnosti, který se dělí na dlouhodobý majetek, dlouhodobý nehmotný majetek a finanční majetek.

Graf 4. 4 Vertikální analýza vybraných položek dlouhodobého majetku

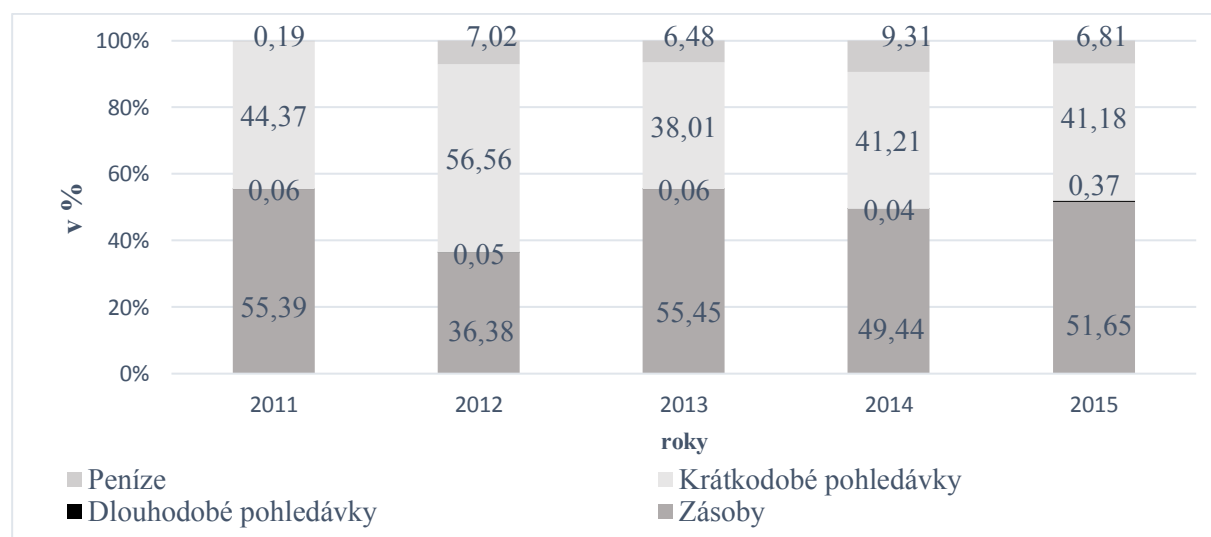
Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti

Graf s přehledem ukazuje jasnou převahu dlouhodobého hmotného majetku společnosti nad ostatními položkami dlouhodobého majetku ve všech sledovaných obdobích. V roce 2015 je vidět jasný nárůst dlouhodobého majetku, který tuto strukturu ovládl 99,07 %. Dlouhodobý finanční majetek ve struktuře nachází na velmi nízkém procentu a od roku 2013 není téměř zachycen. Dlouhodobý nehmotný majetek se vyskytuje ve struktuře každý sledovaný rok. Svůj největší podíl zaznamenal v roce 2012 ve výši 2,36 %. V tomto roce společnost nejvíce investovala do softwarů pro společnost. Naopak v roce 2015 se ve struktuře dlouhodobého majetku vyskytuje na hodnotě 0,93 %.

Vertikální analýza oběžného majetku

Následující graf je výsledkem vertikální analýzy jednotlivých složek, které se objevují v oběžném majetku sledované společnosti. Jedná se o položky zásoby, peníze a pohledávky.

Graf 4. 5 Vertikální analýza jednotlivých položek oběžného majetku

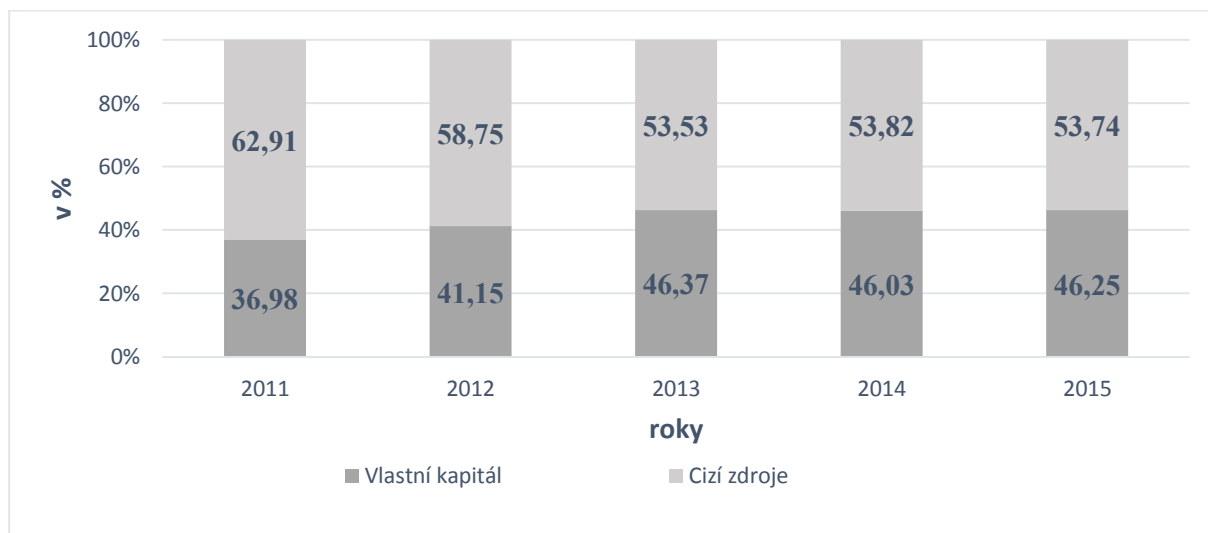
Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti

Významnými položkami ve struktuře oběžného majetku jsou krátkodobé pohledávky a zásoby sledované společnosti. Tyto dvě položky ve sledovaném období mají nestabilní vývoj. V roce 2012 největší zastoupení měly krátkodobé pohledávky, které vykazovaly hodnotu 57 %. Naopak v roce následujícím 2013 největší podíl měly zásoby s hodnotou 55 %, tento největší podíl byl způsoben nedostatek zakázek a velkého množství zásob. Peněžní prostředky jsou ve struktuře oběžného majetku v roce 2011 zachyceny na úrovni jednoho procenta a další roky následují jejich růst. Dlouhodobé pohledávky nejsou ve struktuře téměř vůbec zachyceny.

Vertikální analýza pasiv

Následující graf provede vertikální analýzu pasiv a jeho hlavních složek, kterými jsou vlastní kapitál a cizí zdroje.

Graf 4.6 Vertikální analýza pasiv

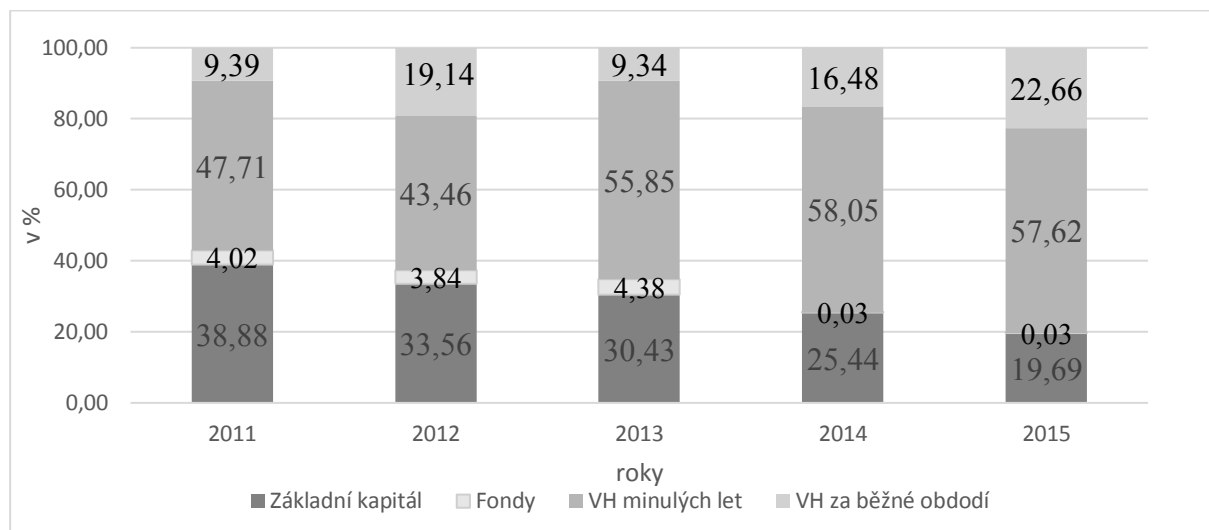
Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti

Z grafu vertikální analýzy pasiv je zřetelné, že cizí kapitál převyšuje nad vlastním kapitálem společnosti ve všech sledovaných obdobích. Největší procentuální hodnoty cizí zdroje dosahují v roce 2011, která byla na úrovni 62,91 %. Naopak nejnižší hodnoty cizí zdroje dosahují v roce 2013, a to na úrovni 53,53 %. Vyšší cizí zdroje jsou důležité, protože každá prosperující společnost by měla financovat svá aktiva také pomocí cizího kapitálu.

Vertikální analýza vlastního kapitálu

Níže uvedený graf provede vertikální analýzu na jednotlivých složkách vlastního kapitálu, které jsou ve sledované společnosti zastoupeny. Jedná se o složky výsledek hospodaření běžného účetního období, výsledek hospodaření minulých let, rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku

Graf 4.7 Vertikální analýza jednotlivých položek vlastního kapitálu

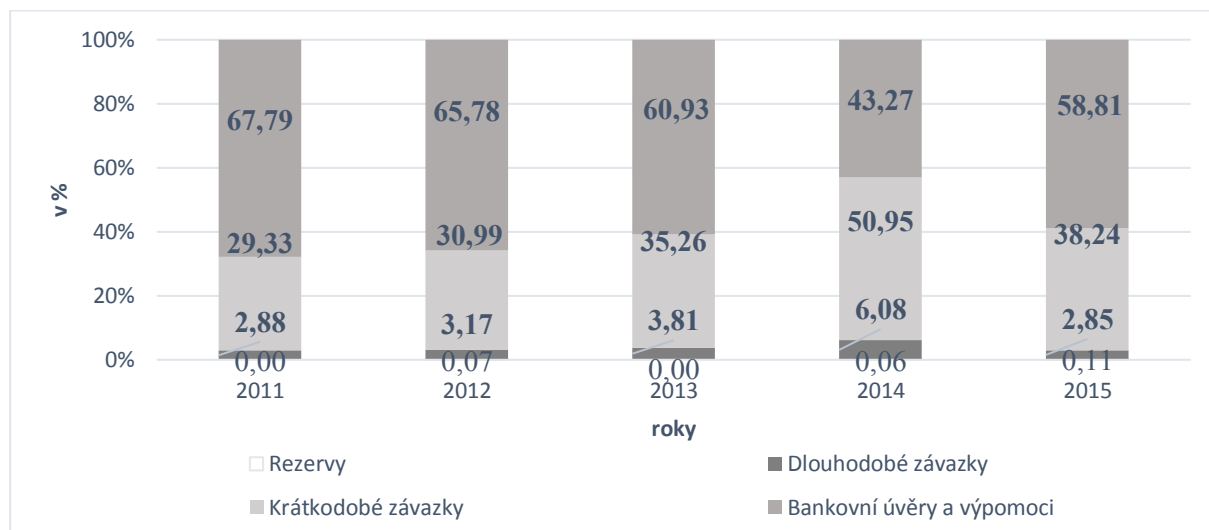
Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti

Graf zřetelně uvádí, že největší podíl na vlastním kapitálu má položka výsledek hospodaření minulých let. Naopak nejmenší podíl má položka rezervní fond, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku, kde je již naznačeno zrušení povinné tvorby rezervních fondů. Snižující charakter má zde položka základního kapitálu, která se v roce 2015 podílela na vlastním kapitálu ve výši 19,69% a v roce její podíl činil 38,88 %. Výrazný vliv na snižování tohoto podílu má VH minulých let.

Vertikální analýza cizích zdrojů

Následující graf provede vertikální analýzu jednotlivých položek cizích zdrojů, které jsou ve společnosti zastoupeny. Jedná se o položky rezervy, dlouhodobé závazky, krátkodobé závazky a bankovní úvěry a výpomoc.

Graf 4.8 Vertikální analýza vybraných položek cizího kapitálu

Zdroj: vlastní zpracování dle vlastních propočtů

Na první pohled je zřejmé, že ve sledovaných obdobích největší podíl na cizích zdrojích mají položky krátkodobé závazky a položka bankovní úvěry a výpomoc. Krátkodobé závazky ve společnosti dosahovaly nejvyšší hodnoty v roce 2011, a to ve výši 67,79 %. Od tohoto roku dochází k jejich snížení. Naopak bankovní úvěry a výpomoc své největší hodnoty dosáhly v roce 2011 a podílely se na celkových cizích zdrojích v procentuální hodnotě 29,33 %. V roce 2015 jde vidět u této položky nárůstu podílu na cizím kapitálu o 15,54 %. To vede k závěru, že výstavba haly a nákup nových strojů byly financovány bankovními úvěry. Tato položka se tedy nejvíce podílí na cizích zdrojích, potvrzuje financování majetku pomocí cizích zdrojů. Rezervy a dlouhodobé závazky mají nevýznamný podíl na cizích zdrojích

4.2.3 Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát

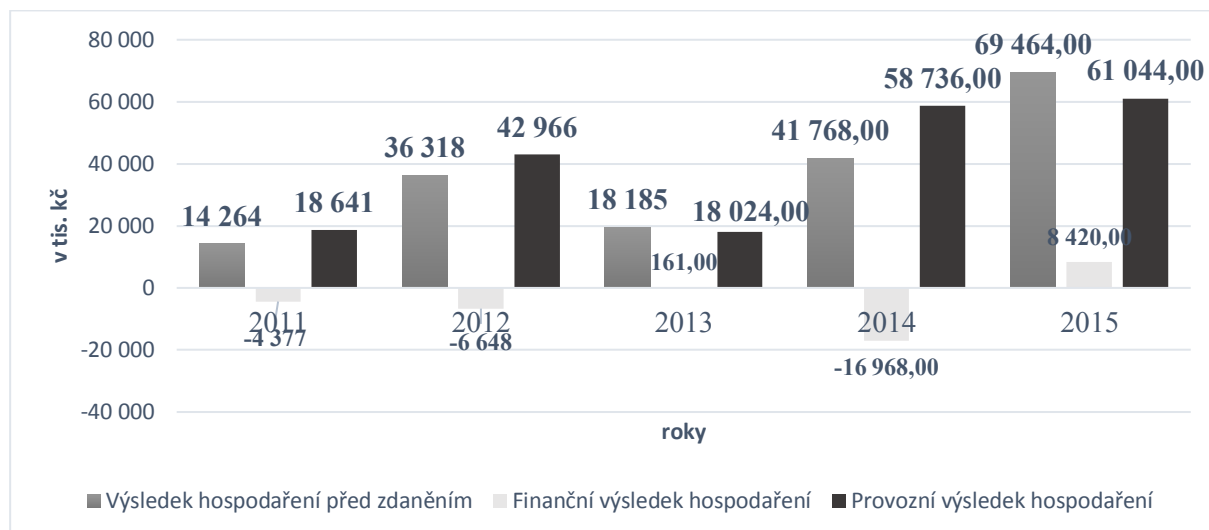
Následující analýza výkazu zisku a ztrát, se zaměřila na vývoj nákladových a výnosových položek sledované společnosti. Analýza má za cíl objasnit, které položky výkazu mají vliv na výsledek hospodaření společnosti, a které tento vliv mají v minimálních hodnotách nebo v nulových hodnotách.

Vývoj výsledku hospodaření

Následující graf provede vývoj hospodářského výsledku před zdaněním a jeho dílčích hospodářských výsledků z provozní a finanční činnosti.

Graf 4.9 Vývoj výsledku hospodaření

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti

Růstová tendence je patrná u položek výsledku hospodaření před zdaněním a provoznímu výsledku hospodaření, mimo rok 2013, kdy byla tato položka vlivem nepříjemné situace poznamenána. Finanční výsledek hospodaření má nestabilní trend a dosahuje i záporných hodnot. Záporné hodnoty vypovídají o vysokých finančních nákladech. Finanční náklady budou podrobně rozebrány v následující části. Za celé sledované období se výsledek hospodaření za běžnou činnost zvýšil o 55 200 tis. Kč. Mimořádný výsledek hospodaření ve společnosti není zaznamenán za sledované období v žádných hodnotách.

Tab. 4.8 Horizontální analýza výsledku hospodaření

(v tis. Kč)	2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015	
	Absolutně	%	Absolutně	%	Absolutně	%	Absolutně	%
EBIT	22054	136	-16684	-46	22134	113	27696	66
Provozní VH	24 325	130	-24942	-58	40712	226	2308	4
Finanční VH	-2271	-52	6809	102	-17129	-10639	25388	150

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti

Největší změna byla mezi roky 2013 a 2014, kdy vzrostl o 113 % u položky EBIT. Mezi roky 2012 a 2013 EBIT, zaznamenal naopak svůj největší pokles o 46 %. Provozní VH mezi roky 2012 a 2013 klesl o 58 %, a následující období se opět zvedl o 226 %. Tato skutečnost nasvědčují tomu, že i přes nepříznivou situaci v roce 2013 se společnost umí se svými problémy vypořádat a následující rok opět dohnat, to co ztratila.

Finanční VH svůj největší pokles má mezi roky 2013 a 2014, a to ve výši 10 639 %. Tento pokles způsobili příliš vysoké finanční náklady, zejména v oblasti nákladů na přecenění

cenných papírů a derivátů. V roce 2013, je patrné u finančního VH, že došlo k jeho zvýšení. Tato změna souvisí se změnou u dlouhodobého finančního majetku, který byl v tomto roce vypořádán a následující rok uváděn v nulových hodnotách. Období 2014 a 2015 pro finanční VH dosáhl největší pozitivní procentuální změny, kdy společnost získala značné výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů.

Horizontální analýza vybraných nákladových položek

Následující tabula uvádí rozbor změn jednotlivých skupin provozních nákladových položek.

Tab. 4.9 Horizontální analýza vybraných nákladových položek

(v tis. Kč)	2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015	
	Absolutně	%	Absolutně	%	Absolutně	%	Absolutně	%
Provozní náklady	-3402	-0,6	-5142	-1	14 265	27	31 521	5
Náklady vynaložené na prodané zboží	3 250	26	-12 024	-77	11 515	314	10 616	70
Výkonová spotřeba	-1072	0	5 673	2	73 701	24	3 8636	10
Osobní náklady	6 873	3	396	0	55 254	26	-19 873	-7
Ostatní provozní náklady	-12 453	-77	813	22	1 795	39	2 142	34

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti

Největší procentuální změny zasáhl položku náklady vynaložené na prodej zboží. Tato položka svůj největší pokles zaznamenala mezi roky 2012 a 2013 o 77 % a v následujícím období naopak její největší nárůst, a to o 314 %. Položka výkonová spotřeba, která v sobě zahrnuje spotřebu materiálu a energie a služby naznačuje, že od roku 2011 do roku 2013 společnost nejméně tyto náklady spotřebovávala, tudíž nejmíň vyráběla. Čistě růstová položka za sledované období jsou osobní náklady, ale od roku 2011 do roku 2013 její změny jsou minimální, což opět nasvědčuje tomu, že společnost méně vyráběla.

Horizontální analýza vybraných výnosových položek

Následující tabulka provede horizontální analýzu vybraných výnosových položek provozního výsledku hospodaření.

Tab. 4.10 Horizontální analýza vybraných výnosových položek

(v tis. Kč)	2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015	
	Absolutně	%	Absolutně	%	Absolutně	%	Absolutně	%
Provozní tržby	52 58	11	-68 178	-11	205 099	38	53 289	7
Tržby za prodej zboží	3027	20	-14802	-79	13484	355	13174	76
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	51349	10	-43067	-8	181647	35	30784	4
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	-4529	-52	1962	48	4656	77	12877	120
Ostatní provozní výnosy	9211	152	-12271	-80	5312	177	-3546	-43

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti

Dle horizontální analýzy své největší změny provozní tržby dosáhly mezi roky 2013 a 2014, kdy došlo ke zvýšení o 38 %. Na zvýšení mají především vliv položky tržby z prodeje zboží, které se změnilo o 355 % a ostatní provozní výnosy, kdy jejich změna dosáhla 177 %. Naopak mezi rokem 2012 a 2013, provozní tržby pocítily své snížení o 11 %. Na snížení měly vliv všechny položky provozních tržeb, kromě položky tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu, která se naopak zvýšila o 48 %. Co se týče položky tržby z prodeje dlouhodobého majetku, tak ta se od roku 2013 pohybuje ve vysokých pozitivních procentuálních změnách. Toto je způsobeno častým obchodováním společnosti s lisovacími nástroji. Pod položkou ostatní provozní výnosy mají většinou výrazný podíl tržby z prodeje odpadů, skonta anebo pojistná plnění.

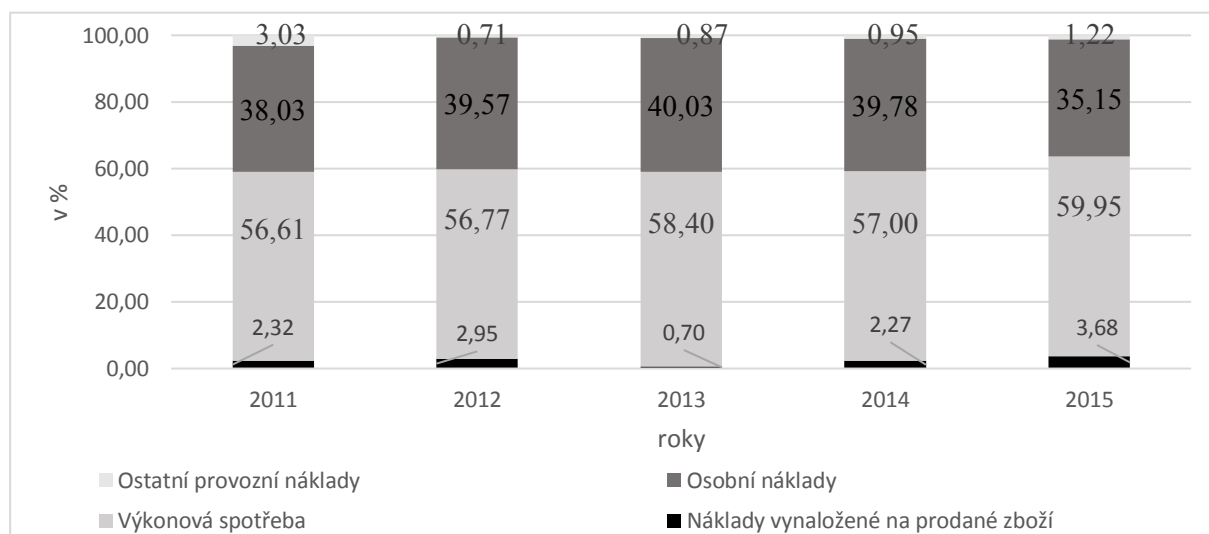
4.2.4 Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát

Následující část se zaměřila na vertikální analýzu výkazu zisku a ztrát. Pomocí této analýzy dojde ke zjištění, jaké položky mají největší podíl na provozních tržbách a provozní nákladech. Díky tomuto zjištění lze určit, zda společnost správně nakládá se svými zdroji.

Vertikální analýza provozních nákladů

Vertikální analýza provozních nákladů objasní, které položky jej nejvíce ovlivňují.

Graf 4.10 Vertikální analýza provozních nákladů

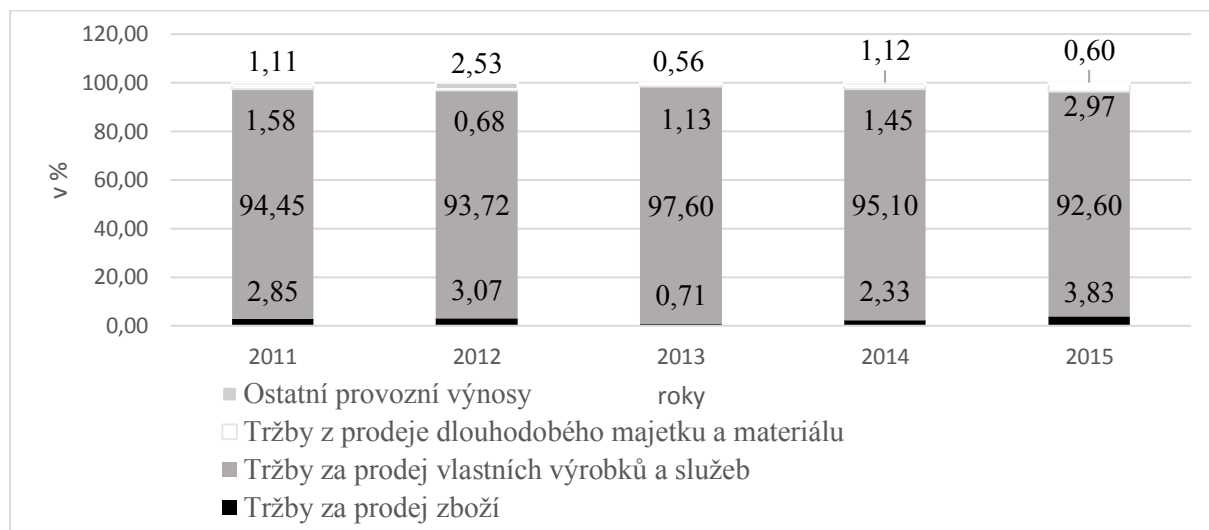
Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti

Je patrné, že největší podíl na nákladech má výkonová spotřeba. Výkonná spotřeba v sobě zahrnuje náklady na energii a materiál. V roce 2015 se tato položka na provozních nákladech podílela největším procentem, a to 59,95 %. Naopak v roce 2011, procentem nejmenším, ve výši 56,61 %. Druhou největší položkou podílející na provozních nákladech jsou osobní náklady, tedy náklady na mzdy zaměstnancům. Tyto náklady mají největší podíl na provozních nákladech v roce 2013, ve výši 40,03 %. Naopak nejmenší podíl v roce 2015, a to ve výši 35,15 %. Toto nejnižší procento je způsobeno, přechodu několika zaměstnanců pod personální agenturu. Naopak nejvyšší procenta se projevilo značným propuštěním a nákladům na propustné. Ostatní položky jako jsou náklady vynaložené na prodej zboží a ostatní provozní náklady se na provozních nákladech podílejí nízkým procentem.

Vertikální analýza vybraných výnosů

Následující graf provede vertikální analýzu provozních výnosů.

Graf 4.11 Vertikální analýza provozních výnosu

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti

Největší podíl na provozních výnosech mají tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb. Tyto tržby svého největšího podílu dosáhly v roce 2013, ve výši 97,60 %. Naopak nejmenší podíl mají v roce 2015 a to ve výši 92,60 %. V kritickém roce pro společnost dosáhly svého nejmenšího podílu ostatní sledované položky, kromě položky tržby z prodeje dlouhodobého majetku, které se v tomto roce zvedly. Ostatní položky, jako jsou tržby z prodeje zboží, dlouhodobého majetku a materiálu a ostatní provozní výnosy, se podílejí na provozních výnosech nízkým procentem.

4.2.5 Analýza poměrových ukazatelů

Analýzy uvedené výše, sledovaly vývoj jedné položky v čase, anebo vztah k jedné položce v případě vertikální analýzy. Analýza poměrových ukazatelů, naopak sleduje položky ve vzájemném poměru. Díky této skutečnosti mohou být objeveny nové souvislosti. Analýza poměrových ukazatelů se zaměří na analýzu ukazatelů rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti. Všechny tyto ukazatele budou posuzovány ve stanoveném období již v předcházející části, a to v letech 2011-2015. Data pro analýzu poměrových ukazatelů, bylo rovněž čerpáno z účetních výkazů společnosti a výroční zprávy společnosti.

Analýza ukazatelů likvidity

Likvidita neboli schopnost podniku platit své závazky včas je, hodnocena podle tří ukazatelů – ukazatel celkové, pohotové a okamžité likvidity. Likvidita vypovídá o rychlosti podniku

v inkasování jeho pohledávek, zda jsou jeho produkty prodejné, a zda je schopný v případě potřeby své zásoby prodat. Výpočet ukazatelů likvidit uvádí následující tabulka.

Tab. 4. 11 Ukazatele likvidity

Ukazatel	vzorec	2011	2012	2013	2014	2015
Celková likvidita	(3.2)	3,00	3,19	3,09	2,31	2,73
Pohotová likvidita	(3.3)	1,34	2,03	1,38	1,17	1,32
Okamžitá likvidita	(3.4)	0,01	0,22	0,20	0,21	0,19

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti

Celková likvidita by měla dosahovat hodnot v rozmezí 1,5 až 2,5. Jestli je hodnota rostoucí, je pro společnost patrné snižování platební neschopnosti, ovšem příliš vysoká hodnota dokazuje neefektivní vázání finančních prostředků a narušení provozního procesu firmy. Patrné je, že tento ukazatel nesplňuje stanovené rozmezí a pohybuje se nad horní hranicí doporučené hodnoty. Pouze v roce 2014 naplňuje doporučenou hodnotu a je na úrovni 2,31. Tento ukazatel je od roku 2011 do roku 2013 rostoucím. Největší naměřená hodnota je zaznamenána v roce 2012, která je 3,19. Následující dva roky ukazatel klesnul a v roce 2015 opět stoupá nad horní doporučenou hranici. Na výsledek tohoto ukazatele má vliv na straně aktiv, nestabilní vývoj oběžného majetku a na straně pasiv nestabilní vývoj krátkodobých závazků. Dosáhnutí doporučené hodnoty v roce 2014 bylo právě způsobeno prudkou změnou oběžného majetku a krátkodobých závazků.

Pohotová likvidita by se měla pohybovat v rozmezí 1,0 – 1,5. Tato likvidita bere v úvahu pouze tu část oběžných aktiv, kterou tvoří pohotové prostředky, neboli finanční majetek a pohledávkami. Nebere tedy v úvahu zásoby. Podle výsledků je viditelné, že ukazatel naplňuje doporučenou hodnotu a vychyluje se pouze v roce 2012, kdy dosahoval hodnoty 2,03. Nejmenší naměřená hodnota je v roce 2014, která byla 1,17. Ostatní roky udržují tento ukazatel kolem hodnoty 1,3. Důvodem pro splnění doporučené hodnoty je právě v tom, že se zde neberou v úvahu zásoby, které jsou svým vývojem velmi nestabilní.

Ukazatel okamžité likvidity by měl být v rozmezí 0,9-1,1, ovšem spodní hranice může být až 0,2. Tento ukazatel bere v úvahu pouze nejlikvidnější část oběžného majetku, kterou jsou finanční prostředky. Podle grafu i tabulky je patrné, že společnost v tomto ukazateli, pohybuje na nejnižší možné hranici, která je 0,2. Dokonce v roce 2011 dosahuje až hodnoty 0,01, která už nemusí být příznivou. Tento prudký pokles tohoto ukazatel je dán tím, že v tomto roce peněžení prostředky dosahovaly nejnižší naměřené hodnoty. Důvodem je již zmiňovaná

situace, že společnost své závazky hradila bankovními úvěry, a také, že závazky nedosahovaly příliš vysokých hodnot. Největší naměřená hodnota byla zjištěna v roce 2012, která činila 0,2.

Analýza ukazatelů rentability

Za cíl každého podnikatele nebo společnosti je vykazovat zisk. K posouzení, zda tento cíl společnost naplňuje, nejlépe napomůže ukazatel rentability, který je nejsledovanějším ukazatelem ve společnostech. Ukazatel rentability umožňuje posoudit, jaký je poměr mezi finančními prostředky, které jsou získány z aktivit společnosti a finančními prostředky, které na tyto aktivity musely být využity.

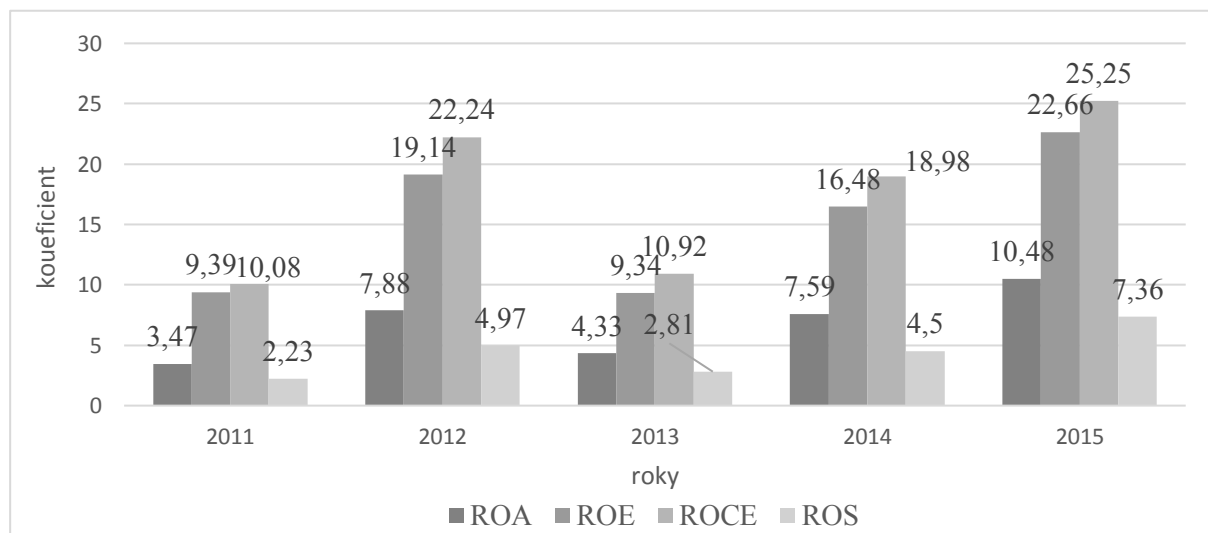
Tab. 4.12 Ukazatele rentability

Ukazatel	vzorec	2011	2012	2013	2014	2015
ROA	(3.5)	3,47	7,88	4,33	7,59	10,48
ROE	(3.6)	9,39	19,14	9,34	16,48	22,66
ROS	(3.7)	2,23	4,97	2,81	4,50	7,36
ROCE	(3.8)	10,08	22,24	10,92	18,98	25,25

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti

Pro lepší znázornění je tabulka uvedena také graficky.

Graf. 4. 12 Vývoj ukazatelů rentability za období 2011-2014

Zdroj: vlastní zpracování dle vlastních propočtů

Oblast rentability společnosti je za všechna sledované období pozitivní, kromě roku 2013. V tomto roce všechny ukazatele zasáhl výrazný propad. Především u ukazatele ROCE a nejmenší pokles u ukazatele ROS.

Podle získaných výsledků je jednoznačné, že ukazatel ROCE, který představuje rentabilitu investovaného kapitálu a bere v úvahu jak vlastní, tak cizí zdroje, je oproti rentabilitě vlastního kapitálu ROE na nejvyšších hodnotách v celém sledovaném období. Lze tedy potvrdit výsledky vertikální analýzy pasiv, a tedy skutečnost financování podnik z větší míry cizími zdroji.

Ukazatel ROS je představitelem nejnižších hodnot a dává do poměru čistý zisk a tržby. Tento ukazatel vypovídá o ziskové marži, je tedy důležité, jej dát do souvislostí s obratem aktiv, který bude analyzován v následující kapitole 4.2.2.

Analýza ukazatelů aktivity

Následující ukazatel zobrazují, jak společnost dokáže hospodařit se svými aktivy. Zejména, zda jich má více než potřebuje, a tím mu vznikají zbytečné náklady, které vedou k nižšímu zisku, nebo naopak má jich méně a o tržby přichází. Vypočtené ukazatele uvádí tab. 4.12.

Tab. 4. 12 Ukazatelé aktivity

Ukazatel	vzorec	2011	2012	2013	2014	2015
Doba obratu celkových aktiv	(3.9)	234,75	229,9	237,73	214,45	258,76
Doba obrat zásob	(3.10)	72	49	76	68	74
Obrat zásob	(3.11)	5,08	7,49	4,78	5,39	4,9
Doba obratu pohledávek	(3.12)	58	76	52	57	60
Obrat pohledávek	(3.13)	6,33	4,81	6,95	6,46	6,1
Doba obratu závazků	(3.14)	43	42	45	59	53
Obrat závazků	(3.15)	8,45	8,7	8,18	6,14	6,92

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti

Obrat celkových aktiv vyjadřuje intenzitu využití aktiv pro dosažení zisku. Ukazatel by měl, trvat co nejkratší dobu, protože je tak efektivně využíván majetek společnosti. Nejnižší hodnota byla zjištěna v roce 2012, kdy doba obratu byla 229,9 dní. Podle dat finančních výkazů je tato nízká doba způsobena nárůstem tržeb. Naopak největší doba byla zaznamenána v roce 2015, kdy její hodnota byla 258,76 dní. Tento stav byl důsledkem nárůstu aktiv, zejména v oblasti dlouhodobého majetku společnosti.

Obrat zásob říká, kolikrát za rok je podnik schopen přeměnit své zásoby na tržby. Tento ukazatel by měl být co největší. Mezi nepříznivé se řadí roky 2013, kdy se obrat uskutečnil

4,78. Tato skutečnost potvrzuje vysoké zásoby na skladě, z důvodu nedostatečného množství zakázek. S tímto souvisí ukazatel doby obratu zásob, kdy obrat trval 76 dní.

Obrat pohledávek i přes v praxi, ne častou aplikací vyjadřuje, kolikrát společnost své pohledávky přemění na tržby. Společnost své pohledávky přeměnila na tržby nejméně v roce 2012, a to v počtu 5. Naopak nejvíce došlo k přeměně v roce 2013 v počtu 7. Tato největší přeměna byla dána nízkými tržbami a nízkým pohledávkami.

Doba obratu pohledávek v podstatě říká, za jak dlouhou dobu jsou průměrně placené vydané faktury. Vypovídá tedy něco o strategii řízení pohledávek. Doba obratu by měla být v klesajícím tvaru, ale patrné, že tomu tak není. Nejkratší doba byla zjištěna v roce 2012 v počtu 4 dnů, poté tato doba vzrostla na 7 dnů a udržela se tam i v roce 2014. Rok 2015 zaznamenal zlepšení a ukazatel klesnul o jeden den.

Ukazatel říká, kolikrát se závazky za rok obrátí. Největší obrat je zaznamenán v letech 2011 a 2012 v počtu 9. Naopak neméně hodnota obratu byla v roce 2014 počtu 6.

Doba obratu závazků říká, jak dlouho trvá přeměna závazky na tržby. Nejdelší je v roce 2014 v počtu 59 dnů. Rok 2015 tuto dobu snížil na 53 dnů. Nejkratší doba je v roce 2012 v počtu 42 dnů.

Analýza ukazatelů zadluženosti

Ukazatel zadluženosti neboli ukazatel pro stabilitu firmy se zaměřuje na využívání cizích zdrojů v poměru s vlastními zdroji. Tento ukazatel je podstatným pro věřitele. Důležité je, ale nalézt optimální stav mezi vlastními a cizím zdroji. Pravidlem zde je, aby dlouhodobý majetek byl krytý dlouhodobým kapitálem.

Tab. 4. 13 Ukazatelé zadluženosti

Ukazatel	Vzorec	2011	2012	2013	2014	2015
Věřitelské riziko	(3.16)	62,91	58,75	53,53	53,82	53,74
Koeficient samofinancování	(3.17)	36,98	41,15	46,37	46,03	46,25
Finanční páka	(3.18)	2,71	2,43	2,17	2,17	2,16
Zadluženost vlastního kapitálu	(3.19)	170,13	142,75	115,44	116,92	116,21

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti

Ukazatel věřitelského rizika vyjadřuje podíl celkových závazků k aktivům. Dojde-li k situaci, že ukazatel dosahuje vyšších hodnot, tak se zvýší i riziko pro věřitele, zejména pro banky.

Je patrné, že tento ukazatel v posledních letech se udržuje na hodnotě 53 %, tím se nezvyšuje riziko pro věřitele. Naopak se oproti rokům 2011 a 2012 výrazně riziko pro věřitele snížilo. V těchto letech totiž společnost převážně financovala svá aktiva cizími zdroji.

Ukazatel samofinancování vyjadřuje, zda je společnost v dlouhodobé finanční stabilitě, neboli jak je podnik schopný krýt své prostředky pomocí vlastního kapitálu. Jedná se doplňkový ukazatel věřitelského rizika, a jejich součet by měl tedy dát hodnotu 100, což odpovídá situaci. Zvyšující trend tohoto koeficientu znamená, že finanční stabilita podniku je upevňována. Ovšem hodnota koeficientu je příliš vysoká, což může dojít až ke snížení výkonnosti podniku. Tento ukazatel měl od roku 2011 do roku 2013 rostoucí trend. Společnost tedy upevňovala svou stabilitu. Od roku 2013 se tento koeficient už drží na stejné hodnotě 46. Toto vypovídá o společnosti, že je finančně stabilní.

Finanční páka informuje, zda zadluženost má pozitivní vliv na zvyšování rentability kapitálu. Z předchozího ukazatele bylo zjištěno, že společnost upevňuje svou stabilitu, což se projevuje i na ukazateli finanční páky, v posledních třech letech se drží na stabilní hodnotě. Předcházející roky byly pro tento ukazatel na nejvyšších hodnotách.

Ukazatel zadluženosti vlastního kapitálu představuje proporcí, v níž jsou aktiva financována penězi, které vložili vlastníci. Do roku 2013 byl tento ukazatel klesající, ovšem další rok ukazatel mírně vzrostl a následující rok opět mírně klesl.

4.2.6 Analýza soustav ukazatelů

Pro analýzu soustav ukazatelů byla zvolena Douchova analýza neboli bilanční analýza II. Tato analýza bude provedena za sledované období 2011-2015. Pomocí této analýzy lze zjistit finanční zdraví společnosti pomocí jednoho ukazatele. Propočtová tabulka Bilanční analýzy II je uvedena v příloze č. 4.10. Následující tabulka ukazuje pouze zjištěné vyhodnocení jednotlivých skupin ukazatelů a výslednou hodnotu.

Tab. 4. 14 Bilanční analýza II neboli Douchova analýza

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015
Stabilita	0,79	0,92	0,98	1,02	0,94
Likvidita	1,12	1,64	1,28	1,08	1,19
Aktivita	2,35	2,31	2,15	2,35	1,99
Rentabilita	0,78	1,54	0,84	1,40	1,99
Celkem	1,03	1,53	1,12	1,31	1,55
ohodnocení	prosperující	prosperující	prosperující	prosperující	prosperující

Zdroj: vlastní zpracování dle vlastních propočtů

Dle zjištěného výsledku lze jednoznačně vyvodit, že firma se ve všech sledovaných období nachází na pozici prosperujícího podniku, protože výsledná hodnota Bilanční analýzy II je větší než 1. V roce 2011, ale tento ukazatel pochybuje na hranici 1. V tomto roce je důvodem výrazné nízké hodnoty, především oblast likvidity a rentability. V oblasti likvidity má na tomto důsledku především zásluhu nejlikvidnější složka oběžného majetku, kterou je finanční majetek. Finanční majetek se v tomto roce, jak již bylo uvedeno výše, pohyboval na příliš nízké hodnotě. Naopak v oblasti rentability byl problém v přidané hodnotě. Přidaná hodnota se v tomto roce pohybovala na nejnižší úrovni ve všech sledovaných období. Naopak nejvyšší Bilanční analýzy II byla uvedena v roce 2015. Tento největší ukazatel byl způsoben především v oblasti rentability, která dosahovala největších hodnot za všechny sledované období. Likvidita v tomto období se oproti předcházejícímu roku pohybovala, také na vyšší úrovni. Co se týče kritického roku 2013, tak všechny sledované oblasti zaznamenaly pokles, krom oblasti stability, která naopak se mírně zvýšila. Toto zvýšení bylo dáno zvýšeným vlastním kapitálem společnosti především u hospodářského výsledku z minulých let.

4.3 Hodnocení přístupu k finančním zdrojům

Pro hodnocení přístupu k finančním zdrojům, opět platí, že je důležité vycházet s dostatečně dlouhého období, proto bylo opět zvoleno období 2011-2015. Zdrojem pro následující výpočty byly, tak jako v předcházejících výpočtech rozvaha a výkaz zisků a ztrát.

4.3.1 Altmanův index (Z-skóre)

Výpočet Altmanova indexu je dán vzorcem pro veřejně neobchodovatelné společnost na burze. Následující tabulka provádí propočet jednotlivých proměnných Altmanova indexu.

Tab. 4.15 Výpočet Altmanova indexu

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015
(OA-KZ)/A	0,26	0,29	0,28	0,26	0,26
NZ/A	0,03	0,07	0,04	0,06	0,09
EBIT/A	0,16	0,35	0,15	0,41	0,33
VK/CZ	0,25	0,29	0,36	0,36	0,36
VÝN/A	1,56	1,58	1,55	1,68	1,42
AltZ83	2,26	2,58	2,39	2,77	2,26
Hodnocení	šedá zóna	šedá zóna	šedá zóna	šedá zóna	šedá zóna

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti

Podle výsledků Altmanova indexu, ve všech posuzovaných obdobích je společnost ve stavu „šedé zóny“. Tento index nelze ve společnosti označit za stabilní. Největší hodnoty index dosáhl v roce 2014 v hodnotě 2,77, kdy se přiblížil ke stavu prosperujícího podniku. V následujícím roce a v roce 2011, tento index dosáhl nejnižší hodnoty 2,26. Pozitivní zprávou je, že společnost se nachází spíše blíže stavu prosperující společnosti.

4.3.2 Index IN01

Následující propočtová tabulka provede výpočet indexu IN01, za sledované celé sledované období. Díky tomuto indexu bude zjištěn stav, ve kterém se společnost nachází a zda má vhodnou bonitu pro získání bankovních úvěrů.

Tab. 4.16 Výpočet IN01

Ukazatel	2011	2012	2013	2014	2015
A/CZ	0,08	0,08	0,07	0,07	0,07
EBIT/NÚ	0,17	0,44	0,30	1,09	1,24
EBIT/A	0,20	0,44	0,19	0,51	0,42
VÝN/A	0,33	0,33	0,33	0,35	0,30
OA/(KZ)	0,27	0,09	0,10	0,11	0,10
IN01	1,05	1,39	0,99	2,14	2,12
Hodnocení	Pásmo šedé zóny	Pásmo šedé zóny	Pásmo bankrotu	Stabilní pásmo	Stabilní pásmo

Zdroj: Vlastní zpracování na základě účetních výkazů společnosti

Z výsledků ukazatele indexu IN01 je patrné, že společnost od roku 2011 do 2012 se nachází v pásmu šedé zóny a následující rok se nachází dokonce v pásmu bankrotu. Tento rok byl ovšem chvilkový nepříjemnému stavu a následují roky, se společnost dostala do pásma stabilního. Rok 2013 se opět poznamenal i na tomto ukazateli, ovšem velké společnosti bankrotují jen zřídka. Přesto bylo jasné, že si společnost v tomto roce nemohla dovolit žádné značné modernizace výroby, ba dokonce rozšíření své výroby. Následující roky, ale dokázala, že se umí vypořádat i s tímto ukazatelem a její výsledné hodnoty ji dovedly do pásma stabilního. Díky těmto pozitivním výsledným hodnotám je zajímavým zákazníkem pro věřitele.

4.4 Shrnutí analýzy finanční oblasti

Analýza finančních výkazů byla sledována ve stanoveném období roku 2011 a 2015, a to na základě dat finančních výkazů a jiných zdrojů jako byla výroční zpráva společnosti.

Zjištěné poznatky z horizontální analýzy aktiv a pasiv ukázaly, že společnost v poslední době především investuje do dlouhodobého hmotného majetku, u kterého byly zaznamenány největší nárůsty. Největší nárůsty byly rovněž zaznamenány na straně pasiv především u položky bankovních úvěrů a výpomoci. Pomocí vertikální analýzy pasiv a aktiv došlo ke zjištění, že především dlouhodobý hmotný majetek financuje z bankovních úvěrů a výpomoci. Toto zjištění není nic zlého pro společnost, protože není tak ohrožena výnosnost vložených finančních prostředků a cizí zdroje jsou pro společnost levnější. Navíc analýza zadluženosti vypověděla, že rozdíl v podílu vlastního kapitálu a cizích zdrojů není příliš výrazným a v poslední době se udržuje na stabilní hodnotě.

Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát vypověděla o společnosti, že své největší tržby má z prodeje vlastní výroby a naopak největší náklady jsou v oblasti výkonové spotřeby. Tímto se potvrdilo, správné nakládání s náklady společnosti.

Poměrová analýza, naopak napomohla najít slabá místa společnosti. Jedním ze slabých míst je ukazatel okamžité likvidity. Okamžitá likvidita se pohybuje okolo hranice doporučené hodnoty a signalizuje, tak nedostatek peněžních prostředků společnosti. Nemusí to však pro společnost nic znamenat, protože naopak v rámci pohotové a celkové likvidity se společnost pohybuje v pozitivních hodnotách. Je tedy schopna např. zásobami prostřednictvím odprodeje hotových výrobků svou okamžitou likviditu zvýšit. Zásoby prostřednictvím vertikální analýzy pasiv byly zjištěny za položky s největším podílem na oběžném majetku.

Ukazatel aktivity narazil na podstatnou negativní skutečnost. V oblasti pohledávek dochází ke zhoršení situace, protože jejich obrat převyšuje nad obratem závazků. Nasvědčuje i tomu skutečnost, že společnost eviduje vždy ke konci roku větší počet pohledávek po splatnosti než závazků po splatnosti.

Analýza soustav ukazatelů za pomoci Douchovy analýzy, které se zaměřila na stabilitu, aktivitu, rentabilitu a likviditu společnosti, vypověděla o společnosti příznivou zprávu a určila ji za prosperující ve všech. Tímto o společnosti lze vypovědět, že i přes výše uvedené nedostatky se nachází v pozici finančně zdravého podniku a je schopna reagovat na pozitivní příležitosti a rozvíjet se.,

Ze zjištěných výsledků lze vyvodit, že společnost se nachází v silné pozici, kdy její výsledky jsou stále na zlepšující se úrovni.

Hodnocení přístupu k finančním zdrojům zjistilo, že v rámci ukazatele Altmanova indexu Z-skóre se společnost nachází v pásnu šedé zóny ve všech sledovaných letech. Naopak index IN01 poukázal na to, že společnost se poslední dva roky nachází v pásnu prosperity a zbylé sledované roky v pásnu šedé zóny. Tyto rozdílné výsledky jsou dány následující skutečností. Altmanův Z-skóre index nebere oproti indexu IN01 v úvahu nákladové úroky. Nákladové úroky¹⁴ společnosti v těchto posledních dvou letech se začaly výrazně snižovat a zlepšili tak pohled na společnost v rámci tohoto ukazatele. Důležitým poznatkem je, že velká společnost nacházející se v pásnu šedé zóny se příliš nemusí obávat svého bankrotu. Velké společnosti bankrotují, totiž zřídka, protože svou pozitivní ekonomickou situaci si dovedou zajistit i jinými prostředky.

4.5 Shrnutí ekonomické analýzy

Ekonomická situace vybrané společnosti byla sledována, především ve stanoveném období roku 2011-2015, a to na základě dat z finančních výkazů a jiných zdrojů, jako byla výroční zpráva společnosti, nebo rozhovory s vedením společnosti. Následující odstavce se pokusí shrnout nejvýznamnější získané informace z provedených analýz. Tyto informace poslouží pro další část stanoveného cíle této práce, kterým je navrhnout možná doporučení pro zlepšení současného stavu společnosti.

Analýza okolí podniku se zaměřila na prostředí, ve kterém se společnost nachází. Analyzovala vybrané faktory, které mohou podnik nejvíce ovlivnit. Analýza okolí společnosti zjistila, že největším problémem společnosti dán vlivem sociálních faktorů, a to zejména kritickém nedostatku zaměstnanců. Bylo zjištěno, že na společnost opravdu tento vliv negativně působí, a to zejména u dělnických profesí a zlepšení tohoto vlivu nevidí v nejbližším dohledu. Nedostatek zaměstnanců může mít značný vliv na plánované investice v rozvoji výroby. Na tenhle faktor, se proto zaměří následující kapitola a pomůže navrhnout možná opatření.

Následovně byla provedena analýza finančních výkazů, která narazila na problém především u výpočtů poměrových ukazatelů. Na problém bylo naraženo u ukazatele aktivity, kde došlo ke zjištění nižšího obratu pohledávek k obratu závazků. Zde je problém společnosti v dostání svých pohledávek, na který se rovněž zaměří následující kapitola.

V rámci analýzy bylo potvrzeno, že společnost se opravdu pohybuje ve velmi příznivých výsledcích, které jsou podkladem pro její rozvoj. Analýza následně ověřila, že nepříznivá situace v roce 2013 zasáhla výrazně výsledky společnosti a některé ukazatele se velmi propadly.

---

¹⁴ Nákladové úroky společnosti představují náklady z přijatých půjček a úvěrů

Vede to tedy k zjištění, že výpadek jednoho z hlavních odběratelů, dokáže společnost velmi zasáhnout a je potřeba se zaměřit na opatření, pro případ dalšího výpadku. K tomuto napomůže následující kapitola s návrhy na zlepšení. Pozitivní zprávou, ale bylo, že společnost je natolik silná, aby se s touto situací vypořádala. Následující roky totiž společnosti přinesly značná zlepšení ve všech směrech a zlepšující situace se projevila i v roce 2015, kdy byly dosaženy maximální hodnoty v historii. Dá se tak konstatovat, že společnost se nachází na horní hranici svého ekonomického cyklu.

5 Možnosti a návrhy na zlepšení vybraných aktivit v podniku

Na základě realizované ekonomické analýzy byly vybrány následující tři hlavní problémové oblasti, ve kterých by se v budoucnosti mohl vyskytnout značný problém. Vybrané oblasti jsou spíše jednoduššího charakteru, a to z důvodu aby mohli být v krátké době realizovány a výsledky pozorovány, co nejdříve.

Všechny návrhy v sobě obsahují současné informace o problémové oblasti, popis navržené změny pro řešení problému, osoby, kterých se změn týká a především náročnost na realizaci.

5.1 Záložní způsob při výpadku hlavních odběratelů

Posouzení ekonomické situace došlo k závěrům, že výpověď jednoho z hlavních odběratelů dokáže společnosti způsobit značné potíže. Nasvědčuje tomu rok 2013, kde byl viditelný propad, v rámci analýzy finančních výkazů, u většiny vypočtených ukazatelů. Právě, proto se návrh č. 1 bude zabývat touto problematikou. Důležité je, ale podotknout, že společnost si s touto nepříjemnou situací dokázala s přehledem poradit a další rok dohnala to, co ztratila.

Popis současného stavu

Výpadek hlavních odběratelů je nevyhnutelnou situací a v podnikové praxi se běžně stává. V podstatě se jedná o jedno z rizik z podnikání. Opatření, která společnost prozatím uskutečňuje k tomu, aby se tato nepříjemná situace neopakovala, je v několika oblastech. Zejména se společnost věnuje průzkumu svého trhu a neustále hledá nové vhodné zákazníky, které by mohli nahradit zakázky od hlavních odběratelů. Společnost se také snaží, o to aby se příliš nevázala na zakázky od jednoho odběratele a zakázky byly rozplynuté mezi více odběratelů. Ovšem, tohle není jednoduchou záležitostí a u některých typů zakázek nemožné. Dále se společnost věnuje ekonomickým informacím ohledně hlavních odběratelů a v případě nejasností, je připravena zasednou a danou problematiku projednat, případně hledat řešení.

Popis změny

Společnosti je doporučováno, aby svůj současný stav opatření udržovala, ale také je vhodné se zaměřit na další opatření v jiných oblastech. Jednou z oblastí je, že by společnost mohla začít vyvířet finanční rezervy, pro tyto nepříjemné situace. Rezervy by sloužily na náhradu ztrát, ze zastavení výroby. Pokrývaly by tak náklady na provoz a mezd zaměstnancům. Tímto by se společnost nemusela ocitnout v nepříjemné situaci a v nuceném propouštění zaměstnanců. Rezervy by bylo vhodné tvořit měsíčně, kde by se ze zisku odváděly např. 5 - 10 %. Za rok by

společnost mohla příkladně vytvořit rezervu ve výši 1 814, 48 tis. Kč, při odvodu 5 % měsíčně. Tato rezerva by dokázala za měsíc pokrýt výkonovou spotřebu a osobní náklady ve výši 31 %. Toto pokrytí je pro společnost akceptovatelné, protože zbylých 69 %, je možné doplnit výrobou jiných oddělení a je nutné brát v potaz, že pokud firma nemá zakázky tak jsou i nižší provozní náklady. Naopak při odvodu 10 %, by rezerva byla ve výši 3 628,96,- Kč a pokryla by 63,51 % nákladů.

Nároky na realizaci

Nároky na realizaci této změny nejsou příliš značné. Změna by se především týkala účetního oddělení, které by muselo vytvořit účet rezerv a měsíčně na něj zaúčtovat zvolenou částku. Náročnost fyzická je tedy minimální. Přesto, zde existuje náročnost finanční, která by společností snižovala její zisk. Změnu je možné realizovat ihned a za rok by se společnost dokázala zabezpečit proti této nepříjemné situaci.

5.2 Zlepšení platební schopnosti odběratelů

Další doporučení pro společnost je zaměřeno především na ukazatele aktivity, a to zejména ukazateli doby obratu závazku by měla být věnována pozornost. Nasvědčuje tomu situace, že doba obratu závazku a pohledávek vypovídá o narušené finanční rovnováze. Ve všech sledovaných letech, kromě roku 2014, doba obratu pohledávek převyšuje nad dobou obratu závazků a tímto je rovnováha narušena

Popis současného stavu

Na to, že ve společnosti existuje tato problematika, poukazuje i fakt, že společnost má s jasným přehledem vyšší pohledávky po splatnosti než závazky po splatnosti jak uvádí tabulka 5.1. Údaje uvedené v tabulce jsou k datu 31. 12 a jsou uvedeny za roky 2011-2015.

Tab. 5.1 Pohledávky a závazky po splatnosti

	2011	2012	2013	2014	2015
Pohledávky po splatnosti v tis. Kč	24 108	30 322	25 087	32 626	29 056
Závazky po splatnosti v tis. Kč	9 434	5 708	11 061	6 347	7 729

Zdroj: vlastní zpracování na základě výročních zpráv

Problematika v této oblasti je jasně viditelnou, a to ve všech sledovaných obdobích. Je tedy nutné se tuhle situaci zaměřit a provést možná opatření. V současnosti společnost příliš nevěnuje pozornost k opatřením v této problematice, ale s problémem je seznámena.

Popis změny

Bylo zjištěno, že společnost svým odběratelům neposkytuje žádné výhody za urychlené zaplacení faktury. Je tedy vhodné tyto výhody vhodné zvážit a upravit některým odběratelům obchodní podmínky, kde by jim byly nabízeny následující výhody.

a) Slevy

Jedním velmi motivačním a působivým řešením je poskytnutí slevy. Odběratel, který svůj závazek uhradí dříve než před dobou splatnosti faktury, jej může uhradit v menší hodnotě. Nevýhodou pro podnik by byl především nízký zisk, ale naopak nedostatečná likvidita nebo nadměrná držba by zase měla pro společnost vyšší náklad.

b) Limit pro výši závazků odběratele

Podmínka, která by měla být nastavena v obchodních podmínkách je stanovení limitu závazku pro odběratele. Odběratel, který překročí stanovený limit pro povolení jeho dluhu, by do doby, než zaplatí faktury, neměl dostat své zboží. Odběratel, by se následně mohl sám ocitnout v problémech a mít větší ztráty. Stanoví-li se nějaký limit Ovšem stanovení limitu by mělo být pro každého odběratele vypočteno zvlášť a týkat se především těch co od společnosti odebírají často.

Nároky na realizaci

Nároky na změnu jsou především v administrativní náročnosti. Především u přepracování obchodních podmínek, která by se týkala obchodního oddělení. Dále administrativní náročnost by připadla na finanční účetní, která by musela vést evidenci o poskytnutých slevách, vystavovat opravné daňové doklady na tyto slevy nebo se věnovat informativnosti odběratelů při překročení jejich limitu. Změnu je možné realizovat v podstatě ihned a výsledky by se mohli projevit zhruba do několika měsíců.

5.3 Zvýšení zaměstnanosti dělnických profesí

Nedostatek zaměstnanců je ve společnosti čím dál častějším diskutovaným tématem. Potvrdila to analýza okolí podniku, kdy zlepšení stavu není příliš v dohledu. Společnost největší problém

vidí u nedostatku dělnických profesí, což by mohlo při plánovaném rozšiřování výroby nést značné problémy.

Popis současného stavu

Pro personální oddělení je získávání zaměstnanců opravdu složitým úkolem, a to především na dělnické profese. Je nucena přijímat zaměstnance s nedostatečnou kvalifikací nebo přijímat zahraniční pracovníky. Ve společnosti bylo, ale zjištěno, že neexistují žádné motivační prostředky pro současné zaměstnance. Tímto neexistuje ani motivace pro potenciální zaměstnance. V praxi se běžně objevuje, že zaměstnavatelé motivují své zaměstnance různými výhodami. Je totiž logické, že lidé podávají větší výkon a mají zájem o práci v příjemném pracovním prostředí, které jim také přináší nějaké výhody. Výhody jsou tak u lidí velmi působivým motivačním prostředkem. Společnost se, ale zatím příliš nezaměřuje na vhodné motivační prostředky pro zaměstnance, přesto by měla urychleně tento fakt zvážit.

Popis změny

Následovně jsou popsány možné motivační výhody pro zaměstnance, které by je mohli nejvíce motivovat k zájmu o práci.

a) Benefity

Benefity jsou významným motivačním prostředkem pro zaměstnance. V současnosti je populárním benefitem je Cafeteria systém. Tento systém umožňuje, aby si zaměstnanec svou odměnu vybral sám. Podnikem je sestaven určitý balíček výhod z různých oblastí, jako sportu, stravování, kosmetiky nebo jiné volnočasové aktivity, ze kterého si zaměstnanec na základě virtuálních peněz nebo bodů svou odměnu vybere. Tento populární přístup je nabízen i externími firmami, např. společností Sodexo, které pomohou zaměstnavateli s realizací této změny. Nabídky, které tento systém poskytuje, jsou skupina daňově optimalizovaných benefitů. Cafeteria zejména podnikům přináší následující výhody:

- Efektivně řízený rozpočet a nabídka zaměstnaneckých benefitů dle aktuálních trendů,
- Snížení administrativní zátěže spojenou s poskytováním zaměstnaneckých benefitů,
- Podpora spokojenosti a motivovanosti zaměstnanců,
- Řeší optimalizaci nabídky benefitů dle platné legislativy a pomůže uspořít značné finanční prostředky,
- Zvýšení prestiže na trhu práce.

b) Odměňování

Dalším stimulem pro motivaci je odměňování neboli mzda. Nejlepší možností je razantní zvýšení mezd, ovšem toto si nemůže dovolit každá společnost, a proto je vhodné zvážit jiné alternativy. Alternativy ve smyslu odměn za přesčasy, za dovedení, za nulovou absenci nebo za dovedení další pracovní síly či za odpracované roky, jsou už pro společnost reálnější.

c) Příspěvek na cestu do práce

v současnosti podniky často nabízejí svým zaměstnancům cestovní náhrady. Tímto jsou schopni přilákat také zaměstnance i z širokého okolí. Náhrady je vhodné vyplácet podle kilometrů od pracoviště, napříkladně 3 Kč/km.

Nároky na změnu a termín

Nároky na změny v sobě zahrnují jak fyzickou, tak především finanční náročnost. Náročnost je především v administrativě, která by se týkala evidence těchto výhod. Další zátěž by se mohla projevit také v domlouvání realizace těchto výhod s externími podniky. Pokud by se společnost rozhodla pro Cafeteria systém náročnost realizace této změny by nebyla příliš znatelnou.

Změnu je možné realizovat, tak jako předešlé, ihned. Úspěchy těchto změn se mohou projevit v řádu týdnů maximálně měsíců. Jak je známo, vždy, když je někde nějaká značná výhoda, tak se mezi obyvatelstvo dostanou tyto informace velmi rychle.

Lze shrnout, že vymezené hlavní tři problémové oblasti byly ošetřeny určitým návrhovým způsobem. Návrhy se snažili být co nejjednodušší a nejméně nenáročnější, aby je mohla společnost ihned realizovat a zlepšení stavu, co nejdříve pozorovat.

6 Závěr

Cílem této diplomové práce bylo posoudit současnou ekonomickou situaci vybraného podniku a na základě výsledků vypracovat návrhy a doporučení pro jeho rozvoj a zlepšení. Práce nejprve seznamovala se zvoleným podnikem a řešeným problémem. Zadání bylo řešeno na fiktivním názvu společnosti – Formalis, a. s., ale na skutečných datech, které byly vedením společnosti poskytnuty. Došlo ke stručné charakteristice základních informací podniku, a také o ekonomické situaci současného stavu ve společnosti. Následně charakterizovala teoretický a metodologická východiska, která vyústila v praktické části. Východiska byla zaměřena na ekonomickou analýzu. Přesto, že ekonomická analýza poskytuje široké množství metod, byla zaměřena pouze na vybrané oblasti. Jednalo se o analýzu okolí, která sloužila k objasnění vlivů, které mají na společnost největší vliv. Dále byla charakterizována analýza finančních výkazů, která se zabývala horizontální a vertikální analýzou a analýzou poměrových ukazatelů. Následně došlo k seznámení s hodnocením přístupu k finančním zdrojům. Hodnocení přístupu k finančním zdrojům reagovalo na podnikové investice, které společnost v brzké době plánuje nebo už uskutečnila. Získané východiska následně vyústila v praktickou část, která posuzovala současný stav ve společnosti. Následně z výsledků ekonomické analýzy byly zformulovány návrhy a doporučení pro společnost, které se týkaly vybraných oblastí, které mohou mít na společnost největší vliv.

Na základě získaných výsledků v rámci ekonomické analýzy byl současný stav podniku hodnocen jako velmi příznivý s potenciálem pro rozvoj.

Přesto, práce zjistila, že se společnosti nacházejí tři hlavní oblasti, ve kterých se v budoucnosti mohou vyskytovat značné problémy. Jedná se oblasti záložního způsobů při výpadku hlavních odběratelů, platební schopnosti odběratelů a nedostatku zaměstnanců, především u dělnických profesí. Tyto vyjmenované oblasti byly ošetřeny návrhovým způsobem, který je možné v krátkém časovém horizontu realizovat. Návrhové způsoby se, proto snažili být co nejjednodušší, tak aby výsledky bylo možné pozorovat v krátkém časovém okamžiku. Každý návrh obsahoval popis současného stavu dané problematice, popis návrhu možné změny a stručné informace o náročnosti této změny.

V průběhu zpracování diplomové práce bylo problematické získávání informací, protože ne všechny byly bezprostředně k dispozici. Přesto, na základě získaných informací se podařilo zpracovat zádání diplomové práce a naplnit stanovený cíl.

Závěrem bylo v průběhu zpracování naraženo na jednu z významných oblastí, která nebyla řešena v této práci. Jedná se především o oblast investic, které společnost v poslední době často

realizuje. Námětem na řešení dalších odborných prací, právě může být průzkum těchto uskutečněných investic a jejich výsledky ve společnosti.

Seznam použité literatury

Literatura

- [1] HORVÁTHOVÁ, Petra. *Řízení lidských zdrojů pro pokročilé*. Ostrava: Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, Ekonomická fakulta, 2014. ISBN 978-80-248-3554-9.
- [2] KAŠÍK, Josef a Jiří FRANEK. *Základy podnikové diagnostiky*. Ostrava: VSB-TU Ostrava, 2015. ISBN 978-80-2483888-5.
- [3] KEŘKOVSKÝ, Miloslav a Oldřich VYKYPĚL. *Strategické řízení: teorie pro praxi*. V Praze: C. H. Beck, 2002. ISBN 80-7179-578-X.
- [4] KISLINGEROVÁ, Eva. *Manažerské finance* 2. vyd. V Praze: C. H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-903-0.
- [5] NEUMAIEROVÁ, Inka a Ivan NEUMAIER. *Výkonnost a tržní hodnota firmy*. Praha: Grada Publishing, 2002. ISBN 80-247-0125-1.
- [6] RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5534-2.
- [7] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2. vyd. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.
- [8] SOUČEK, Zdeněk. *Strategie úspěšného podniku: symbióza kreativity a disciplíny*. Praha: C. H. Beck, 2015. 426 s. ISBN 978-80-7400-572-5.
- [9] SYNEK, Miloslav. *Manažerská ekonomika*. 5. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3494-1.
- [10] SYNEK, Miloslav. *Ekonomická analýza*. Praha: Oeconomica, 2003. 79 s. ISBN 80-245-0603-3.
- [10] SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ. *Podniková ekonomika*. 6. vyd. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-274-8.

[11] VOLLMUTH, Hilmar J. *Controlling – nový nástroj řízení*. 2. vyd. Přeložil Jiří VYSUŠIL, Praha: Nakladatelství PROFESS, 1998. ISBN 80-85235-54-4.

Elektronické zdroje

[12] BUSINESSINFO. *Francie je velkou obchodní příležitostí pro české firmy*. [online]. 2017 [cit. 21.6 2017]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/francie-je-velkou-obchodni-prilezitosti-pro-ceske-firmy-91978.html>

[13] ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA *Rozhodnutí bankovní rady ČNB*. [online]. ČNB 2017 [cit. 21. 6. 2017]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/menova_politika/br_zapisy_z_jednani/

[14] ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Vybrané devizové kurzy – grafy*. [online] ČNB 2017. [cit. 21. 6. 2017]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/cs/financi_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/grafy_form.jsp

[15] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Zaměstnanost, nezaměstnanost*. [online]. ČSÚ 2017 [cit. 21. 6. 2017]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xt/zamestnanost-xt>

[16] E15.CZ. *Italská ekonomika je na pokraji propasti, může způsobit novou krizi*. [online] 2016 [cit. 1. 7. 2017]. Dostupné z: <http://zpravy.e15.cz/zahranicni/ekonomika/italska-ekonomika-je-na-pokraji-propasti-muze-zpusobit-novou-krizi-1319326>

[17] FINANČNÍ SPRÁVA. *Finanční správa* [online]. 2017 [cit. 1. 5. 2017] Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/>.

[18] FXSTREET. *Ekonomika Francie v 1Q rostla rychleji*. [online]. 2017 [cit. 1. 7.2017]. Dostupné z: <http://www.fxstreet.cz/ekonomika-francie-v-1q-rostla-rychleji.html>

[19] GIST. *GIST*. [online] 2017 [cit. 10. 3. 2017]. Dostupné z: <http://www.gist.cz/cz>

[20] HR NEWS. *Firmy nabírají stále více. Nedostatek pracovníků je kritický*. [online]. 2017 [cit. 1. 7. 2017]. Dostupné z: <https://www.hrnews.cz/lidske-zdroje/nabor-id-2698717/firmy-nabiraji-stale-vice-nedostatek-pracovniku-je-kriticky-id-2985999>.

[21] IHNED. *Český vývoz do Německa bude letos opět rekordní. Vyhoupne se na 1,25 bilionu korun.* [online]. 2015 [cit. 30. 6. 2017]. Dostupné z: <http://byznys.ihned.cz/c1-64773570-cesky-vyvoz-do-nemecka-bude-letos-opet-rekordni-vyhoupne-se-na-1-25-bilionu-korun>

[22] MMSPEKTRUM. *Historie a rozvoj vstřikování plastu.* [online]. 2016. [cit. 10. 3. 2017]. Dostupné z: <http://www.mmspektrum.com/clanek/historie-a-rozvoj-vstrikovani-plastu-v-cr.html>

[23] SODEXO. *Cafeteria mojeBenefity* [online] 2017 [cit. 20. 6. 2017]. Dostupné z: <http://cz.benefity.sodexo.com/benefity/cafeteria>

[24] IUCTO. *Výkaz zisků a ztráty neboli výsledovka.* [online], [cit. 16. 6. 2017]. Dostupné z: <http://www.iucto.cz/vykaz-zisku-a-zraty-neboli-vysledovka>

[25] UCTOVANI.NET. *Účetní rozvaha v plném rozsahu* [online] 2017 [cit. 10. 5. 2017]. Dostupné z: <https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Ucetni-rozvaha-v-plnem-rozsahu&idc=270>

[26] UCTOVANI. NET. *Výkaz zisků a ztrát - výsledovka ke stažení* [online] 2017 [cit. 10. 5. 2017]. Dostupné z: <https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Vykaz-zisku-a-ztrat-vysledovka-ke-stazeni&idc=273>

Právní předpisy

[27] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Seznam zkratek

A	Aktiva
CZ	Cizí zdroje
ČNB	Česká národní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
DA	Douchova analýza
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
EAT	Čistý zisk po zdanění
EBT	Zisk před zdanění
EBIT	Zisk před zdaněním a úroky
EBITDA	Zisk před úroky, odpisy a zdaněním
ERP	Enterprise Resource Planning (podnikový informační systém)
IMS	Systém integrovaného managementu (podnikový útvar)
KZ	Krátkodobé závazky
MRSK	Moravskoslezský kraj
NÚ	Nákladové úroky
OA	Oběžná aktiva
ROA	Rentabilita celkového kapitálu
ROCE	Rentabilita celkového investovaného kapitálu
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb
ÚP	Úřad práce
VH	Výsledek hospodaření
VÝN	Výnosy

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále je VŠB-TUO) má právo nevýdělečné, ke své vnitřní potřebě diplomovou práci užít (§35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 14. 7. 2017

Bc. Kateřina Müllerová

Seznam příloh

Příloha 1 Vzor rozvahy v plném rozsahu

Příloha 2 Vzor výkazu zisků a ztrát v plném rozsahu

Příloha 3 Vzorec Douchovy analýzy

Příloha 4 Výpočet Douchovy analýzy